

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre ... 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelen minden hó
1-én, 10-én és 20-án

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

1916.

Az év, melynek utolsó percei csak az imént futotak le az örökkévaló Idő szünetnélkül működő homokóráján, rendkívüli megpróbáltatásokkal fenyegetett bennünket születése idején.

Ugyanaz az év, a mely a sivár pusztulás és reménytelenség jegyében születettnek látszott ránk nézve, talpra állított bennünket.

Nekünk kedvezett a szerencse Istenasszonya, nem ellenségeinknek.

A győzelmeknek több mint féleven át tartó dicsőséges sorozata után most, midőn az újév hajnalát örömteljes Hozsannával üdvözöljük, jóleső érzéssel idézi emlékeinkbe az elmúlt év történeti emlékü dicső győzelmeit.

Az előzményeket tekintve, a mult év elején volt helyzettel szemben is megvolt a reményünk a későbbi győzelemre, de most már bevallhatjuk, oly rövid idő alatt és oly mérvű győzelemre, mint a minőt a hadiszerencse elérni segített, alig számítottunk.

Ezekből a nagyeredményü harcokból, a melyek ezt a ránk nézve előnyös változást megteremtették, testületünk tagjai közül is sokan kivették a magok részét.

Igaz, hogy miként dicső hadseregünk minden fegyverneme, úgy a csendőrség is nagy áldozatokat hozott a haza érdekében.

De mindez az áldozat eltörpül ama dicső eredmények mellett, a melyeket a mindenfelől ránk zuduló ádáz ellenség millióival szemben is kivivnunk megadatott.

És büszkeséggel tölthet el bennünket az a tudat, hogy bajtársaink mindegyike derekasan megállotta a

helyét az ellenség előtti különféle megbízatások teljesítésében.

A m. kir. csendőrség használhatóságát és megbízhatóságát a kitüntetések és dicsérő elismerések egész tömege bizonyítja e háboruban, a melyeket mind az ellenség előtti vitéz, illetőleg kiváló teljesítményekért érdemeltek ki bajtársaink.

De nem hanyagoltuk el tulajdonképeni hivatásunkat: a közbiztonsági szolgálatot sem.

Az e téren elért sikereink semmivel sem maradtak az előző évek mögött. Ugy anyagi, mint erkölcsi érték tekintetében méltán állithatjuk azokkal egy sorba.

Tehetségünkhöz és a lehetőséghez képest megtettünk mindent, a mire eskünk és magasztos hivatásunk kötelez. A velünk szemben támasztott követelményeknek a legjobb tudásunk szerint igyekeztünk megfelelni minden tekintetben.

Megmutattuk, hogy a magyar csendőr, a vasember, feladata magaslatán áll. Megállja helyét úgy a harc viharaiban, mint a közbiztonságot zavaró elemekkel szemben. Többszörösen elismert eredményességgel úgy itt, mint amott.

A hű kötelességteljesítés tiszta öntudatával zárhatjuk le tehát a mult év mérlegét most, midőn új reményekkel és új bizakodással az új évbe lépünk.

Ebben a tudatban és abban a biztos reményben, hogy az új év még előnyösebb viszonyokat teremtszünk a háboruban, esetleg meghozza az áldásos béke örömeit is:

kívánunk olvasóinknak boldog újévet!

Hegedüt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER J. os. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Öntőház utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becsérelés. — Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik.

Prostituczió és bűnözés.

Irta: Székely Vladimír, budapesti ker. kapitány.

A prostituczió és bűnözés között csak halvány elválasztó vonal van. A prostituczió mellékösvénye a bűnözésnek: a krimináls felé sodró hajlamosságoknak olyan levezető csatornája, amelynek mentén nem a büntető-törvénykönyv paragrafusai, hanem a rendőri óvó- és rendelkező pontozatok — erkölcsrendészet gyűjtőnévén — állnak őrt. A levegőjük azonban már egy.

Hisz infámia már a prostituált élete is. Bukottja a társadalomnak, önként kivetettje, létének egyedüli jogcime a *türelem*... és ez az infámia már igazán nem sokban különbözik attól a becstelenségtől, mely a büntető bíróságok sorompói elé, a czella magányába, visz.

Erkölcsi rugók tehát, melyek a prostituáltat professzionátus bűnözők világától visszatartanak, nem igen vannak. Magától értetődik azután, ha a prostituáltak különösen a nagyvárosok szemétdombjain mintegy összefolynak a tolvajsöpredékkal s gyakori szerep jut nekik a büntető statisztikákban. Sűrű számok képviselik itt cselekvő ténykedéseiket, bár az irottak itt is csak halványan fedik az igazi esetszámokat s sokszor büntetlenül lop a prostituált. A helyzet rendszerint ez:

Kissé macskanyöszörös állapotban állit be az ugynevezett sértett. A bor göze még körülötte kóvályog s arca erősen gyűrött a vidáman átvirrasztott éjszakai levegőtől.

— Panaszom volna! — kezdi és hangja bártortalan.

— ?

— Megloptak. Multság után hazajövet belebotlottam egy éjszakai személybe. Hivogatott s én mentem... Kissé szégyenkezve, lehütve folytattam azután az utamat. Hogy, hogy nem eszembe jutott a tárczám, a pénzem. Számlálni kezdtem és kerek száz korona hiányzik. Azt csakis az a nőszemély lophatta el...

Enyhe eset, komplikáció nincs benne. Ha csak az nem, hogy ő Nagysága viharosan tagad s mélyen megvan botránkozva ennek a rosszszándéku részeg fráternek eljárásától, aki elázottságában ki tudja, hol hánytta el a pénzt és most rajta keresi: a mindenki kepczáján. Oh, milyen szerencsétlen is!

A «sértett» zavarodottan áll s maga is egy kis megilletődöttséget érez. Hátha csakugyan igazságtalanul vádolja ezt a megbántottságában ugyan kissé túltemperamentumos nőt. Sőt most valami eszébe jut, amitől sápadzik s hideg izzadság lepi el arcát.

— Hátha ujságba kerül a neve?! Idézések tárgyalások... s odahaza megtudják, hogy férjürem milyen mélyen szokta mellényzsebébe sülyesztetni jegygyűrűjét némely éjjeli kiruczczanás idején. És már is visszakozik. Visszavon mindent. Igen, ő tévedhetett. Nem elég? Hát most már egész biztosan tévedett. Kéri az eljárást be-

szüntetni! Valósággal külön kell megnyugtadni, hogy csakugyan be is szüntetik, mire végre lecsillapodik a sok félsz, s hazamegy. Ő Nagysága pedig ezalatt vihogva gyönyörködik a sikeresen eluszott bankókon...

Ál- és jogos szemérem! Ez az, ami a prostituáltak tolvajlásai alá bátorságos alapot ad. A tolvaj prostituált egyenesen számít is erre. Állítsuk csak glédába a károsultakat!

A kutató, figyelő rendőrszem észre fogja venni, hogy majd az egész sor olyan, többnyire már az élet tavaszán tullező férjipéldányokból áll, akik első tekintetre elárulják, hogy a tilosban járó odahaza bizonyára aggódó vagy mérges feleség várta, vagy legalább is olyan valakiből, akiknek nem mindegy, hogy mindenki megtudja, hogyan is jártak akkor, amikor egyszer... engedtek az éjszaka hangulatának... és...

A prostituált tolvajnö egyáltalában emberismerő, aki ennek a tulajdonságnak gyakorlati alkalmazásában előnyt adhatna bármely lélektani professzornak. A védekezés és taktika módszerét is eszerint változtatja. A nobilis vendéggel szemben a netáni veszedelem, értsd rendőri igénybevétel ellen megvédi a vendég disztिंगvált volta, aki tán savanyu képpel, de mégis napirendre tér a homályos baleset után.

Ha azonban a vendég külseje mást mond, más a tolvaj riaszkodása is. Hidegvérűen vagy veszedelmesen vitatkozva, konstatálja, hogy közönséges zsarolási manőverről van szó. Olyan alávaló trükkéről, melylyel a pénz nélkül bájaira pályázó a fizetéskötelezettség elől akar kibujni. Krajczár nélkül jött hozzá. Ahogy a tény is mutatja. (Természetes, mikor ügyesen kioldalazta tőle a pénzt.) És akárhány meglopott azon veszi magát észre, hogy a kitünő svádájú néemberrel szemben, tényleg szárnalmas, gyanus módon fest, mivelhogy tényleg nem ismeretlenek azok a mindenféle hájjal megkent aszfaltbetyárok, akik pénztelenül ezen a módon igyekeznek szerelemre szert tenni.

Mondanunk sem kell ezek után, hogy az effajta lópásokban — melyeket nem tudni miért «kéjlopásoknak» szoktak nevezni — a nyomozás, tényállás megállapítása s bizonyítékszerzés erős próbára teszik a nyomozót, lévén rendszerint a bűnjel: *pénz*. Pénz, mely egyforma. Enyém s tied is lehet. Arra az óvatosságra pedig, hogy hirtelen támadt pásztorórák előtt valaki pedánsan jegyezze fel a bankók számát, még nem akadt példa. Ékszer- vagy egyéb értéklopásba viszont már csak tapasztalatlan, igazán kezdő prostituált tolvaj ereszkedik bele.

A prostituált tolvaj czélja tehát csak pénz. És nem az egész pénz. Aki sokat markol, keveset fog! Bölcs közmondás ez, melyet az alkalommal élő tolvajok is szeretnek gyakorlatilag érvényesíteni. Ritkán esik meg, hogy a tolvajprostituált csupaszra vetközteti valakinek pénzállapotát. Nem annyira *lop*, mint inkább *csen*. Meg-

Ha fáj a feje ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 percz alatt a legmakaosabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

Az északi harcterről, — Erdei kunyhók Zlota-Lipánál. — Bothmer gróf tábornok a brzezani templomból jön,

elégzik, hogy a papirbankókból vagy ezüstpénzekből aszerint, amint sűrűen vagy hiányosan társulnak egymás mellé, csak egyet-kettőt-hármat lopjon. A nagyját azonban az óvatosság kedvéért rendszerint meghagyja. Nagy forgalom és kis haszon!

A vendég azután utólag nagyon sokat gondolkozik, de végre is a legtöbb belenyugszik. Bár akad azért elég makacs, aki erre sem engedi a feledés fátyolát borítani. Éjfél utánra fordul az idő. A főkapitányság központi ügyeletén az események zajlása végre valahára már véget ért... fáradt testtel, már alig működő idegekkel egy kis nyugalmat, álmot várunk. De nyílik az ajtó s belép egy fiatal legényke.

— Megloptak! — mondja — tessék azonnal intézkedni!

Ott volt a Conti-utczában lánynál s az egészen — két koronát lopott el tőle.

Komolyabb s az enyhébb jelentőségű alkalmi tolvajlások köréből már tulmenők azok a lopások, melyekben *társasan* működik a prostituált. A czinkosok soraiban első helyen állnak a prostituáltak kitarottjai. Alakok, kik már közvetlenül a bűntevés birodalmából rajzanak ki, feltolt vagy önként elfogadott intimsaiként a senki leányainak. A homályba vesző utcza, a füstös lebuajok az éjszaka tivornyái összehozzák őket a prostituáltakkal. Hasonló kivetettségük, néhol egymásra való utaltságuk az összekötő kapocs... sőt ebbe az ingoványba még a szerelem szava is betéved.

Az utcza leánya és a börtön fia így kerül egymás mellé, bántón szomorú karrikaturáját adva a házasságnak: férfi és nő együttélésének.

A csavargó tolvaj, aki be-kisétál a börtönből, sokszor rá van utalva a prostituáltra. Még érzelmi szükségből is, mert nincs az a fekete éjszaka, melybe egy-egy fehér sugár bele nem derengene, nincs az a feketelelkű s elaljasodott gonosztevő, akinek lágy pillanatai nem lennének, mikor egy nő — legyen bárki az — odaadása s szeretete kíséri, de mégis főképen az *érdek* szól amellet, hogy a maga módja szerint «feleségtársat» tartson.

Hisz az éjszakák néha oly hidegek s sehol semmi «munka»... meleg otthonra talál ilyenkor a prostituált szobájában. Néha pedig megsaporodnak a rendőrség szemei, kivált valami sikerült tolvajlás vagy betörés után s holmi alkalmatlan razziák kísértenek, — biztos buvóhely akkor is a prostituált otthona.

És ha kifogy az aprópénz, a jól kereső utczalány az, aki szívesen dugja az ő szive «jasszát» egy kis zsebpénzzel.

Megesik végül, hogy az imént került ki a tolvaj egy kis

kalamitás miatt a börtönből, fillér, terv nélkül. Hol kínálkozik alkalmasabb asylum, ha nem az ő választottjánál?! Aki ott az utcza sarkán nagyon örül az ő visszajövetelének és a viszontlátás gyönyöreieit még az «üzletet» is az nap futni engedi.

Igazi jelenetek a mélységből — Gorkij tollára valók — melyek az éjszaka homályában, zig-zeg utczákban, lefüggönyözött ablakocskák mögött élnek... bujdosva a napsugár előtt.

A perdita és kitarottja! Ami asszonyi, női a mindenkori lányában van, azt a kitarottjának biztosítja. Rápazarolja a nő lélek minden gyengédségét, melyet a szenny, a gyalázat sem tud kioltni az aszfaltra bukottakból.

Egy meglehetősen ismert angol író «*Európai morál*» című művében írja:

«A prostituált a bűnnek a legocsmányabb típusa, egyuttal az erény legelső öre. A prostitució nélkül számtalan család érintetlen becsülete szennybe merülne. Ez a nyomorult, lealjasodott teremtés kielégíti azokat a szenvedélyeket, melyek a világot borzalmakkal tölthetnék el. A vallások és civilizációk megsemmisülnek, de a prostituált a gyarlóságban és bűnben fogant emberiség örök papnöje marad.»

Általánosabb és bölcséleti értelemben szól ez. De a prostituált tényleg is a bűnöző társadalom — papnöje. Az összekötő kapocs közös kivetettségük. És itt: a bűnözők aljával való önkéntelen közösségben szenvedni meg a prostituált is legtöbbször azt a *mártírsorsot*, melyből valami résznek a föld minden asszonyának kell kijutni. A kitarott többnyire zsarnoka, fosztogatója s kinzója a prostituálnak. Ütleg, szitok a becuzó szó, máskor meg hamar villan a kés.

Goron, a volt párisi detektívönök mond el végtelenül érdekes részleteket a párisi prostituáltak és kitarottjaiknak — akiket ott rendszerint csak Alfonzo-nak hívnak — életéből, mely ott valósággal külön társadalomba rójja a prostituáltat és apacsot. Egy jellemző történet hadd álljon it:

«Egy fagyos decemberi éjszakán két kitarott legény, husz év körüli utálatos ficzkók, részegen tántorogtak ki egyik lebujból. A kutya hűségével követte őket egy szerencsétlen utczai leány. Lujzának hívták, de általában a bretagnei leány volt a neve. Reggel három óra felé a Szajna hidján voltak.

A ficzkók közül a fiatalabbik, akit «fürtös fej»-nek beczétek, komolyan odaszólt társának:

— Fogadjunk, hogy a bretagnei leányt bedobom a vízbe!

— Fogadjunk, hogy nem mered megtenni! — felelt a barátja.

HEGEDÜ

Csodásan szép hangu, vonóval, teljesen felszerelve 8 korona.

Ébenfa felszereléssel 12 és 18 kor. Mesterművek 20 és 40 korona. Egész finomak részletre is. Rosszakat művésziesen javít.

Arjegyüket az összes hangszerekről ingyen küld

Mogyoróssy Gyula kfr. szab. hangszergyár

CZIMBALOM

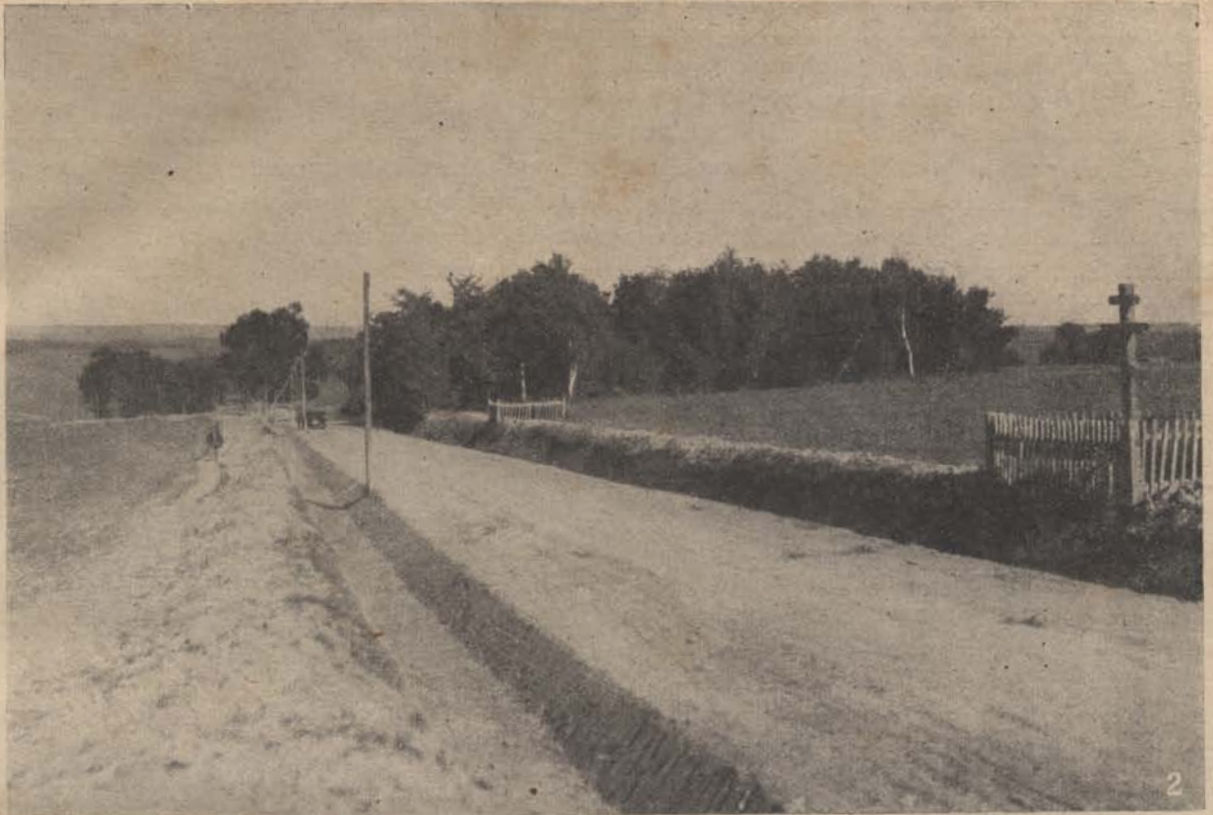
szab. acélszerkezettel, részletre is. Csodáerős, tiszta hangu **TÁROGATÓ** és

régi magyar hangszer, csodásan szép hangu, 5 billentyűvel 16 kor., 6 billentyűvel 21 kor., 8 billentyűvel 25 kor. Valódi rózsafából 70 K, 80 K és feljebb. Finomabbak részletre is kaphatók.

Budapest, Rákóczi-ut 71.

Fuvolák, cziterák stb. Hurok. Javitásiműterem stb.

Az északi harcztérről. — Orosz sírok a podhajeze-halicsi uton. — Linzingen tábornok.

— Fogadjunk egy pohár likőrbe!

— Nem, egy csésze kávéba.

— Nem bánom.

«Fürtös fej» aztán megragadta a szegény leányzót, aki tréfára gondolt s nem is védekezett. Egy ökölcsapással a földre terítette, elfojtotta kiabálását, a hid korlátja fölé emelte s bedobta a vízbe. Egy kétségbeesett kiáltás, vizesobbanás és mindennek vége lett.

A két gyilkos azután nyugodtan tovább akart menni s meg akarták inni a nyert fogadási kávé. A bűntényt talán sohasem leplezték volna le, ha egy másik kitarzott nem látta volna meg véletlenül a mérényletet.

— Nyomorultak! — kiáltotta. — Tudjátok, hogy mindnyájan ettől a lánytól élünk. Az volt a legjobb keresőnk. Ti gyalázatosak, gyávák!

Szitkozódás támadt, már kések villogtak, mikor néhány rendőr jött arra és a három ficzkót a rendőrségre vitte.

— Mindnyájan ettől a lánytól élünk! — ez volt az egyedüli szemrehányás, melylyel az apacs a lány gyilkosait illette. A bűnténnyel nem törődött, mert «mi egy utcza lány élete», de ő volt a «levesestál», melyből a züllött fiatalság élt s bűn volt összetörni ezt a «levesestálat». Párisban valósággal czéhrendszert alkottak már a kitarzottak és a párist rendőrség egy érdekes okiratot is őriz, melylyel ezelőtt huszonhárom évvel az «Alfonzok» megalakították saját külön szindikátusokat. Szól pedig ez:

«Az Alfonz iparkamara

1892 szept. 21-én tartott ülése Samurban.

Az Alfonzoknak La Pêche ur elnöklete alatt tartott gyűlése egyhangulag határozattá emelte, hogy új tarifát dolgoz ki, mely szeptember 26-án lép életbe s minden bejegyzett hölgyre, ki estende Samurban az utcán üzi iparát, hatálylyal bír.

A bizottság elhatározta:

1. §. Minden hölgy, ki ez év szeptember 25-étől kezdve az utcán dolgozni akar, passussal látandó el.

2. §. Ez a passus csak egy hónapra érvényes és minden hó első vasárnapján egy frank befizetése ellenében megújítandó.

3. §. A fizetési határidő két nap. Aki ezt elmulasztja 25 centimes büntetést fizet rá.

4. §. Az a lány, aki a szindikátus passusa nélkül «dolgozik», 25 centimes büntetést fizet s azonnal haza kell mennie.

6. §. Az a lány, aki nem veti magát alá a szindikátus határozatának, eltiltatik iparától. Ellen esetben testileg megfenyítettetik.

Alulirottak e rendelkezés végrehajtásával bizatnak meg s a magukat alávető lányokat kellő oltalomban és védelemben részesítik.

Kelt Samurban, 1892 szeptember 21-én.

Az elnök: La Pêche.

A pénztárnok: La Roche.

És ezt a szindikátusi határozatot a mákvirágok komolyan akarták betartatni. Egy pár engedetlenkedőt meg is vertek, az ügy a rendőrség elé került, aki az elnököt, a pénztárost és a szindikátus tagjait ismét ülésre hívta, de a rendőrség fogházában ezuttal. (Vége köv.)

A gyilkos angol hajó.

A lapok közleményei nyomán megemlékeztünk már mi is arról a vadállati kegyetlenségről, melylyel a «Baralong» nevű angol hadihajó egy német tengeralattjáró legénységét elpusztította.

Ez ügyre vonatkozólag a «Norddeutsche Allgemeine Zeitung» «A Baralong gyilkossága» czímen a következőket írja:

Az ismeretes «Baralong»-ügyben nemrég beérkezett az Amerikában lefolytatott tárgyalásról szóló jelentés. A jelentésből a német kormány emlékiratot állított össze, a melyet a vonatkozó tárgyalási anyaggal együtt átadtak a berlini amerikai nagykövetségnek, hogy közölje a brit kormánylyal.

Az emlékirat részletesen közli egy német buvárhajó legénységének a «Baralong» brit segédcirkáló parancsnoka által való megöletése tárgyában lefolytatott bizonyítás adatait.

Ansley M. E. Hancocki grófsági (Mississippi állam) és Charles I. Denechaud orleansi (Louisiana állam) közjegyzők előtt 1915. évi október 5. és október 8-án az Egyesült-Államoknak hat polgára eskü alatt tett vallomást ebben az ügyben. Az emlékirat felsorolja a hat tanu pontos személyi adatait.

A tanuk vallomásából a következő tényállást állapították meg:

1915. augusztus havában a «Nicosian» brit gőzös mintegy 350 hadicézlra szánt öszvért, tehát hadi dugárut szállított New-Orleansból Avonmothba. Az ez ügyben kihallgatott tanuk mint öszvérapolók voltak a hajón. Augusztus 19-én a gőzöst Queenstownból (Írország)

Czimbalmot, hegedűt, tárogatót, harmóniumot és az összes fuvó- és ütő-hangszereket

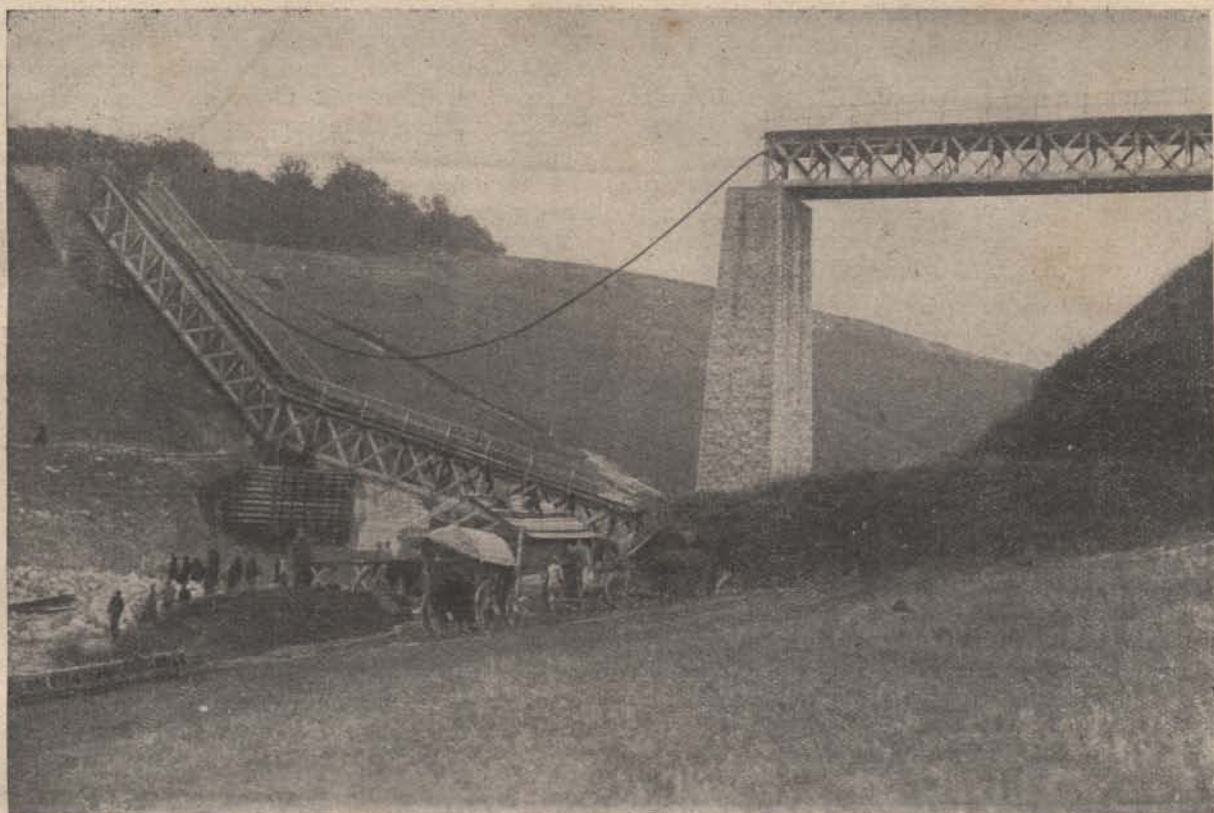
ugyszintén azok alkatrészeit és húrokat általánosan elismerve legjobban szállít Magyarországon legelső, legnagyobb és legrégebb hangszergyára. . . .
Árjegyzék minden hangszerrel bérmentve küldetik.

Budapest, IV. ker., Magyar-utca 16.—18.—26. szám.

SCHUNDA V. JÓZSEF

ca. és kir. udv. hangszerszállító, az orsz. m. kir. zeneakadémia, valamint az összes budapesti színházak hangszerszállítója, a pedál-czimbalom és rekonstruált tárogató egyedül feltalálója. Alapítottát 1847-ben.

Az északi harcterről. — Felrobbantott viadukt Zotnowka-Potulorynál. — Póthíd a Dnyeszteren,

mintegy 70 tengeri mérföldnyire délre egy német buvárhajó feltartóztatta és rálőtt a hajóra, de előbb az egész legénység, köztük a tanuk is, mentőcsónakokba szálltak. A mikor a tanuk a mentőcsónakokon a buvárhajó lőtávolságán kívül voltak, egy gőzös közeledett a helyszínéhez, a mely, mint később kitűnt, a «Baralong» brit segédcirkáló volt. A mikor közelebb ért, felismerték az összes tanuk, hogy amerikai lobogót viselt és hogy az amerikai lobogó volt látható.

Miután a gőzös semleges állam jelvényeit viselte és olyan jeleket adott, a melyek a «Nicosian» hozzáértő legénységének kijelentései szerint arra engedtek következtetni, hogy kivánságára segílyt nyujt és miután külseje egyáltalában nem árult el semmi ellenséges szándékot, a mentőcsónakokban levő legénység azt hitte, hogy nyilván őket kívánja megmenteni. Mialatt a buvárhajó a «Nicosian»-ra közvetlen közelből tüzelt, az idegen gőzös felbukkant a hajó oldala mellett és a mikor egy kissé a «Nicosian» elé került, rálőtt a buvárhajóra, még pedig, a mint a tanuk vallják, előbb kézifegyverrel és kevéssel utóbb ágyukból, amelyeket addig eltakarva tartottak. Az amerikai lobogót az egyik tanu vallomása szerint csak a tüzelés után vették be. Curran tanu ezt a vallomását 1915. október 21-én Schwarz Róbert new-yorki közjegyző előtt megismételte.

A mikor a többi lövés által talált buvárhajó süllyedni kezdett, a parancsnok és több matróz a tengerbe ugrott. A matrózok előbb levetették ruhájukat. Ötnek sikerült a «Nicosian»-ra menekülni, míg a többi a «Nicosian» mentőcsónakról lebecsült mentőkötelekbe kapaszkodott. Ezeket a menőkötelekbe kapaszkodó embereket részben a «Baralong» ágyútüzélése, részben legénységének fegyvertüze ölte meg, miközben a tanuk a mentőcsónakokból a «Baralong» fedélzetére mentek. A tanuk vallomása szerint a «Baralong» kapitánya megparancsolta embereinek, hogy a bajbajutott német matrózokra tüzeljenek. Ezután a «Baralong» parancsnoka a «Nicosian» mellé vonult hajójával, meghagyta embereinek, hogy menjenek át a «Nicosian»-ra és kutassák fel az odamenekült német matrózokat. Palen és Curran tanuk vallják, hogy a parancsnok világosan meghagyta, hogy foglyokat ne ejtsenek. És tényleg, a «Nicosian» gépházában négy matrózt találtak és meg is ölték őket.

A német buvárhajó parancsnokának sikerült megmenekülni. A vízbe ugrott és megkerülve «Nicosian»-t, a «Baralong» felé uszott. A «Nicosian» fedélzetén lévő angol matrózok nyomban rálöttek, daczára annak, hogy felemelt kézzel jelezte, hogy meg akarja magát adni. Az angol matrózok, bár egy lövés szemmeláthatólag szájba találta az uszó parancsnokot, folytatták rá a tüzelést, a míg végül egy újabb fejlövés megölte.

A «Baralong» parancsnoka a «Nicosian» t Avonmouthba vitette és azután a «Nicosian»-nak nála levő legénységét visszaküldte a hajóra. Egyidejűleg levelet küldött a «Nicosian» kapitányának, a melyben felkérte őt, hogy hagyja meg szigorúan legénységének, különösen a köztük levő amerikaiaknak, hogy egy szót se áruljanak el az ügyről, sem a mikor Liverpoolba érkeznek, sem pedig ha visszatérnek Amerikába. A levelet, a melyet Curran tanu maga olvasott, a «Baralong» kapitánya írta alá: «Captain William Mc. Bride H. M. S. Baralong.» aláírással.

A beszerzett bizonyítási anyag alapján — így folytatja a Nordd. Allg. Ztg. — nem lehet kétség az iránt, hogy Mc. Bride, a brit segédcirkáló parancsnoka az alájarendelt legénységnek megparancsolta, hogy védtelen német matrózokat ne ejtsenek foglyul, hanem gyáván gyilkolják meg őket és hogy legénysége a parancsot követte és ezáltal a gyilkosság bűnrészesévé vált.

A német kormány közli az angol kormánnyal ezt a borzalmas bűncselekményt és biztosra veszi, hogy az angol kormány, miután a tényállásról tudomást szerzett, a «Baralong» segédcirkáló parancsnokát és bűnrészes legénységét gyilkosságért felelősségre vonja és a haditörvény értelmében meg fogja büntetni. Rövid időn belül az angol kormány nyilatkozatát várja arról, hogy a felháborító eset megtorlására az eljárást megindította. Egyben elvárja, hogy a gyorsan lebonyolítandó eljárás eredményéről beható nyilatkozatokat kap, hogy maga is meggyőződéssé váljon arról, hogy a bűncselekmény súlyának megfelelő büntetéssel megtoroltatott. Ha e feltevésben csalódnék, úgy kénytelen volna a büntetlenül maradt bűncselekmény megtorlása végett súlyos eszközökhöz nyulni.

KÉPEINKHEZ.

Az északi harctérről.

Az északi harctér régebbi területein, a hol a hosszú, véres csaták egész sorozata követte egymást, a hol előre nyomuló, hol meg visszavonuló ellenséges seregtettek között, lépten-nyomon találkozunk a háborus rombolás és pusztítás nyomaival, noha a mit és a mennyire csak lehetett vagy okvetlenül szükséges volt, a lehetőséghez képest helyreállított győztes hadvezetőségünk. Ahhoz azonban, hogy e hosszú idő óta szakadatlanul tartó óriási háborúnak még óriásibb pusztításai, illetoleg e pusztításnak nyomai eltüntethetők legyenek, a legjobb akarat mellett is évtizedekre lesz szükség.

Ha a képeinken is látható felrobbantott hidak s ehhez hasonló százainak ideiglenes szerkezetű hidakkal való rögtönös pótlása mindjárt a háború folyamán megtörtént is; ha a lerombolt, összelövedőzött, leégett épületek nagyrészt katonáink segítségével lakhatókká, illetoleg használhatókká tette is a lakosság; ha a bombák, gránátok és srappellek által felszakgatott termő területeket elsimitotta is a munkások ezreinek állandóan foglalkoztatott tömege és erőfeszítése: még mindig sok idő- és pénzáldozatba s száz meg száz ezrek munkájába fog kerülni, míg a borzalmas pusztítás nyomaival eléktelenített területnek visszaadhatják a régi képét.

Jóval a front mögött az ellenségtől visszafoglalt területekre visszatért már a lakosság nagy része és folytatja előbbi munkáját. De még mindig kísért köztük a háború réme. Szorosabbra kulcsolódnak a kezek ilyenkor s félve, remegve száll a fohász a sulyos megpróbáltatásokon átment lakosság ezreinek ajkairól hadseregeink teljes és végleges győzelméért, mert ők is megvannak győződve, hogy azt a várvavárt jobb jövőt csak itt, a monarchia védelme alatt fogják elérni.

Nedves lábak

ellen csak úgy védekezhetünk, ha bakancsot, eszimat a rég bevált izoláló hatású «CAMPOLIN» törvényileg védett vízhatlan borkenőccsel kenjük. — Kérjen prospektust az egyedüli gyártója:

Krayer E. és Társa cégtől, Budapest, V. kerület, Váci-ut 34. szám.

Fiók: V. ker., Váci-ut 6. és IV. ker., Királyi Pál-utca 20. (Kálvin-tér mellett). III. ker., Flórián-tér 18. sz. Újpesten: Árpád-ut 40. szám.

HIREK.

Olvasóinkhoz. Az összes hazai nyomdai vállalatoknál az előállítási költség a háboru folyamán megdrágult, így a Franklin-Társulat is — mint a Csendőrségi Lapok nyomdai vállalata — szintén kénytelen volt a lap előállítási költségeit tetemesen felemelni. Nehogy a lap a háboru alatt szüneteljen, a bizottság elhatározta, hogy 1916. évi január hó 1-től kezdve a Csendőrségi Lapok a háboru tartama alatt havonta háromszor és pedig: minden hó 1-én, 10-én, és 20-án, a régi terjedelemben jelenjenek meg.

Adományok. A vak katonák részére Gulyás Mihály cz. őrmester 5 K, Darkó Mihály őrmester 3 K, Schrádi István táborigaznádok 50 K, Farkas József őrmester neje Szendrőről 10 K és Végh Imre őrmester Viravaról 5 K; továbbá a mezőcsáni őrs gyűjtőívén: Bálint István őrmester 3 K, annak neje 3 K, Jánosi Antal, Hajdu Lajos, Agyagos Ferencz, Demeter Albert és Szakálas János csendőrök 2—2 K, összesen 16 K, felerészben az özvegyek és árvák, felerészben pedig az orosz fogságban levő hadifoglyainknak; végül az özvegyek és árvák javára: Fülöp Ferencz őrmester, vingárdi őrsparancsnok 34 K 10 fillért küldtek be hozzánk. A szeretetadományokat rendeltetési helyére juttattuk.

Hadikölcsön. Zsiros István a 39. honvéd gyaloghadosztályhoz beosztott csendőrőrmester, az első és harmadik kihocsátású hadikölcsönre 1000—1000 összesen 2000 koronát jegyzett.

Halálos kimenetelű fegyverhasználat. Kács János, a szigetvári őrsre beosztott népfőlkelő őrmester, Hobol község határában, december hó 16-án délután, Kalányos Ferencz nevű katonaszökevény és egy veszélyes betörő kóborczigány ellen, azok szökése közben lőfegyvert használt, minek következtében az egyik cigány meghalt, a másik pedig súlyosan, de nem életveszélyesen megsebesült.

Életmentési jutalomdíj. A m. kir. belügyminiszter ur, az 1915. évi november hó 8-án kelt 105.077/XIII. számú rendeletével Glied Rezső csikszeredai szárnybeli csendőrnek, három embernek a vízbefulástól saját élete kockázatásával történt megmentéseért, 150 K életmentési jutalomdíjat adományozott.

KÜLÖNFÉLÉK.

London és a Zeppelinek. Az angol és a francia lapok nagyon igyekeznek rajta, hogy a Zeppelinek londoni látogatásai miatt megnyugtassák a közönségüket. Bőbeszédű vezércikkokban fejtegetik, hogy a veszedelem a semmivel egyenlő és a Zeppelinek kirándulásai csak

nevetséges próbálkozások. Ámde a vezércikk alapos czáfolatot kap a hírdetésekből. Ezekből az derül ki, hogy az angolok igenis nagyon jól teszik, ha óvakodnak a Zeppelinekkel szemben. Az angol és francia lapokban ugyanis néhány nap óta óriási hírdetés jelenik meg. A hírdetés egy ember mellképét mutatja: a válla és a feje posztómaszkkal van befödve, a szeme előtt üvegek vannak. A hírdetés alatt a következők olvashatók. — «Készüljete a legközelebbi Zeppelin támadásra! Minden pillanatban megjelenhetnek. A házaikat bomba találhatja. Gondoljátok meg, hogy a németek gázbombákat is dobálnak. Védekezettek tehát a «Czivil» fejdővel. Ez a maszk gondoskodik a biztonságokról. Az orvosi akadémia kitűnőnek találta. Ára 4.50. Figyeljete az eredeti védjegyre». Úgy látszik, a Zeppelinek látogatásaitól mégis borsózik az angolok háta.

Egy angol lap ajánlata. Nem valami jól mehet a londoni «Daily Mail»-nek (vagy pedig a közönségnek, melynek soraiból előfizetők kikerülnek), vagy legalább is szívesen valami tetszetős jeleket a jövőt illetően, csakis ezzel magyarázhatjuk azt a hangzatos, szinte csábító és szédületes felhívást, amit a nagy angol lap néhány utóbbi számában napokon át közölt, a következő szöveggel: — 10,000 Livrestering az előfizetőknek! Minden idők legkulánssabb ajánlata, amilyen még nem volt a világon! 200 livresteringet fizetünk minden megölt előfizető személy után és 25 livresteringet minden előfizetőnk egy-egy megölt és áldozatul esett gyermekéért, ha az 21 éven aluli korban volt. Ugyancsak 200 livresteringet adunk mindkét láb vagy mindkét szem, avagy egy lábnak, és 100 livre sterlinget egy-egy felnőtt egyének az egyik láb vagy az egyik szemévilágnak elvesztése esetén. Heti két livresteringet fizetünk a tartósan teljes munkaképtelenné váltaknak — legfőleg tizenöt hétig tartó időtartamra. 300 livresteringig menő kártérítést fizetünk előfizetőinknek olyan vagyoni károsodások címén, amik légi támadás és bombázás, tengerről való ágyútüzelés vagy ballon-lövegek által okozották. Fizessete hát elő a «Daily Mail»-re, mert ezzel csak biztosítjátok magatokat! És biztosítsatek magatokat mielőbb, lehetőleg még ma, nehogy kárt szenvedjete!

Mentőcsolnak papirosból. Már eddig is sok mindenféle gazdasági és technikai célra tudják földolgozni a papirost s a legújabb fölfedezés: a mentőcsolnak — papirosból. Ez japán találmány, a mely Jokohama tengernagyot vallja szerzőjéül. A buvárhajók térszűke miatt nem vihetnek magukkal mentőcsolnakot; ezen a hiányosságon igyekezett segíteni az említett japán tengernagy a papirosnak mentőcsolnakká való földolgozásával. Ez a papiros a szederfa rostjából készül, amely rendkívül szívós és erős. Egymásra tett két ilyen papirlapot, az ellenkező széleken húzva, két ember nem tudja széttépni. Az volt azután a feladat legnagyobb nehézsége, hogy miként lehessen ezt a papirost vízhatatlanná tenni. Ez is sajátos preparálás útján sikerült s az eljárás még magát a papiros rostját is megedzette. A papir már most órákig ázhat a vízben anélkül, hogy sűrűségét és ellenálló képességét elveszítene. A föltaláló ezek után csőalaku légpárnákat készített papirosból s ezeket tutajsz-

Szántó Lajos gépfőraktára Szegeden

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆ Zsótér-bérház, Városháza mellett. (Rákóczi szoborral szemben.) ◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Csendőrségi fegyvergyári kerékpárok. — Csendőrségi diszvarrógépek. — Világhírű tünétküli pathéfonok. — Világhírű tús gramofonok. — Lemez ujdonságok és kerékpár felszerelési cikkek főraktárosa.

Csekély havi törlesztés! • Képes főárjegyzékem díjtalan! • Csendőrségi Urak legkedveltebb bevásárlási helye.

rién egymásmellé illesztette. Ezzel készen volt a mentőcsolnak. Az egész tutaj egészen kicsiny (két köbdecziméternyi) területen összerakható s így alkalmassá lett arra, hogy a területben szükölködő bűvárhajók is magukkal vigyék.

Nincs semmi új a nap alatt. Akármennyire különbözik is a most folyó világháború minden eddigitől, az egyes fegyverek és hadi berendezések keletkezését mégis vissza lehet vezetni messze a múltba. Így például 1405-ből egy háborús könyvben olvashatunk már a lövészárokban épített lakásokról, amelyekben az öregek és a harczok vezetői vonultak meg az idő viszontagságai elől. Ki hinné egyébként, hogy a modern tengeri háború legrettenetesebb fegyverének, a torpedónak is volt már elődje 1420-ban? Joannes Fontana mérnöknek 1420 körül megjelent könyve, a melyet a müncheni udvari könyvtárban őriznek, ismerteti a fegyver képét. Ez egy kicsiny, hosszukás, elől hegyes jármű, mely hátul kormánylapáttal van ellátva. A hegyén kampó áll ki s e mögött lőpor volt elhelyezve. Kétoldalt elhelyezett rakéta volt a mozgató erő, a melyet úgy gyújtottak meg, hogy addig égjenek, míg a kis jármű eléri célját. Hogy félelmetesebb legyen a primitív fegyver, az elejére két nagy szemet is festettek, úgy hogy az ellenséges hajóról olyannak látszott, mint valami uszó szörnyeteg. Mihelyt aztán az orrára alkalmazott szög a hajó oldalába ütközött, a torpedó fölrobbant s léket ütött a hajó oldalán. Még érdekesebb, hogy a középkorban is ismertek már valami nitrórobbanó anyagot. A főtálatója állítólag valami Ábrahám nevű puskaműves volt, a ki 1422-ben lépett az osztrák herczeg szolgálatába. Robbanószerének receptjét különben mai napig megőrizték s egykori leírások szerint veszedelmes anyag volt.

Szerkesztői üzenetek.

Meggyőződés. A két rendfokozat között különbség nincs. Amennyiben azonban rangidősbégről lehet szó, szolgálatban mindkét részről a rendfokozat megnevezése mellett úr szóval történő megszólítás szabályszerű.

56. 1. A m. kir. belügyminiszter úrhoz. 2. Olvassa el lapunk 1915. évi 52. számában «Virág» jelige alatt adott üzenetünket! Korhatár 40 év. 3. Igen.

Druga György. Az 1912. évi XXXV. tcz. 2. §. 6. pontja értelmében, a posta, távirtda és távbeszélő alkalmazottak C) táblázatába tartozó összes egyének részére illetékes.

K. J. A megkivánt feltételek, de főleg nyelvismeret hiányában, még jelentkezése esetén sem remélheti, hogy vágya teljesedésbe menjen.

Pokorny J. 1. Ha családja a rendőrség részéről semmiféle ellátásban sem részesül, úgy a hadisegélyre igénye van. 2. Nem tudunk róla. 3. Nem.

A. A. 1884. 1. Kérelmét szolgálati uton, őrskihallgatáson adja elő. 2. Nem. 3. Más népfölkelőkhöz hasonlóan segéd- vagy egyéb fegyver nélküli népfölkelési szolgálatra. 4. Olvassa el lapunk 1915. évi 50. számában «666» jelige 1. pontja alatt adott üzenetünket. 5. Szolgálati ügy.

S. J. volt csendőr. Névtelen levélre nem válaszolunk.

Szegedi Őrs. Legközelebb külön intézkedéssel fog kiterjeszteni.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás:

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi november hó 23-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy:

a legfelsőbb dicsérő elismerés tudtul adassék:

az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálatai elismeréseül:

Baitz Jenő csendőrfőhadnagyak.

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi december hó 6-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben adományozni méltóztatott:

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálataik elismeréseül:

a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

Zeke Lajos csendőr járásörmesternek, a VIII.,
Kiss Gyula csendőr járásörmesternek és
Herke József csendőrörmesternek, a VI.,
Péter Zsigmond és
Szabó Jeremiás csendőrörmestereknek,
Dénes József őrsvezető cz. őrmesternek, mindhárom a II.,
Kiss István őrsvezető cz. őrmesternek, a VIII.,
Bruder József őrsvezető cz. őrmesternek és
Gyergyák György csendőr cz. őrmesternek, a III.,
Junesch György csendőr cz. őrmesternek, a VII.,
Fekete Lajos,
Tóth Gábor I. őrsvezető cz. őrmestereknek és
Csidei János csendőr cz. őrmestereknek, mindhárom az V.,
Gulyás Mihály,
Sziva Lajos őrsvezető cz. őrmestereknek és
Markus János csendőr cz. őrmesternek, mindhárom a VI. számú csendőrkerületben.

Adományoztatott:

a hadrakelt seregnél:

Ő császári és apostoli királyi Felsége által erre felhatalmazott parancsnokság által:

az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásuk elismeréseül:

Ne vegyen hangszert, míg **REMÉNYI MIHÁLY** a magyar kir. Zenekadémia házi hangszerkészítője ::
legújabb árjegyzékét át nem olvasta, melyet ingyen és bérmentve küld Budapestről, Király-utca 58.

Hegedűk, fa- és rézfúvóhangszerek, czimbalmok. — Zenekarok teljes felszerelése. — Csendőrök különös, figyelmes és olcsóbb kiszolgálásban részesülnek. — Régi hangszerek becserélése és javítása.

◆◆◆◆◆ Minden hangszerről árjegyzék külön-külön kérendő. ◆◆◆◆◆

a 2. osztályu ezüst vitézségi érem:

Sóstarécz János őrsvetető cz. őrmesternek és
Nyul Sándor csendőr cz. őrmesternek, a VI. számú
csendőrkerületben;

a bronz vitézségi érem:

Gergelyfi János csendőr cz. őrmesternek, az I. számú
csendőrkerületben és

Nagy Albert csendőr cz. őrmesternek, a képviselőházi
őrségnél.

Okiratilag megdicsértettek:

a m. kir. VII. számú csendőrkerületi parancsnokság
által:

Virág András, Zölde Mihály járásőrmesterek, Lőrinczi
Mihály őrmester, Nagy Lázár őrsvetető cz. őrmester,
Jancsó György, Serény János I., Mózes József, Kertész
Dénes, Voloncs György, Akáczos Lajos, Baláska Miklós,
Jenáki Antal csendőr cz. őrmesterek, Komanics Szilárd,
Kovács György, Tar Mihály és Kiss László csend-
őrök, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett buzgó és
eredményes működésükért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

a m. kir. VII. számú csendőrkerületi parancsnokság
által:

Székely János járásőrmester, Kalamár Antal őrmes-
ter, Czifra István őrsvetető cz. őrmester, Bozóki Jó-
zsef csendőr cz. őrmester, Toró Lajos, Csibi Zsigmond
és Magos Albert csendőrök, a közbiztonsági szolgálat
terén kifejtett buzgó és eredményes működésükért.

Ideiglenes nyugállományba helyeztetett:

1916. évi január hó 1-ével:

Deáky Ignác, VI. számú csendőrkerületbeli járásőr-
mester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant,
mindennemű népfelkelési szolgálatra is alkalmatlan.»

Választott lakhely: Jászapáti.

Kineveztetett:

1916. évi január hó 1-ével:

csendőr járásőrmesterré:

Kelemen János őrmester, az I. számú csendőrkerület
állományában.

Előléptettek:

őrmesterré:

a következő őrsvetető czimzetes őrmesterek:

1915. évi november hó 1-ével:

Keresztesi József és Nyiri Lajos, a VIII.,

1915. évi december hó 1-ével:

Dobai Sámuel és Danielovics Győző János, a IV. és
Papp Mihály és Takács Károly, a VIII.,

1915. évi december hó 14-ével:

Józsa József I., a III. számú csendőrkerületben;

őrsvetető cz. őrmesterré:

a következő csendőr cz. őrmesterek:

1915. évi márczius hó 16-ával:

Papp Mihály a VIII. és

1915. évi november hó 10-ével:

Jakó Ferencz, a VI. számú csendőrkerületben;

csendőr cz. őrmesterré:

a következő csendőrök:

1915. évi január hó 22-ével:

Markulecz Sándor, Klutsch György, Jánosi Mihály II.,
Barna János Tósa István, Horváth József, Hegedüs
Gyula, a VII.,

1915. évi április hó 1-ével:

Ludmány Imre, a VIII.,

1915. évi április hó 16-ával:

Németh Sándor, Jamrich Ágoston, Mészáros Imre,
Benech János, a VI.,

1915. évi november hó 1-ével:

Ádámházy János, Lup Péter, Sándor János, Magyar
László I., Wagner István, Bodnár István, Koczauer Jó-

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök
törlesztése.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek
létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 2.000,000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás
ellenében.

Külföldi pénznemek vé-
tele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és
készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1 Oly
takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő
lekötése mellett helyeznek el intézetünknel, 6% (hat) betéti
kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.) 2 Oly takaré-
betét után, melynél a betevő az 1. pontban jelzett felmondási
időt ki nem kóti, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk.
(A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki inté-
zetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jel-
zálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett.
Utalványok, intézvények és chequek beszedését elvállaljuk
igen mérsékelt költségek felszámításával.

Veszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

zsef, Brányik Virág és Utasi József, a IV.,
Hadnagy József II. és Kovács Balázs a VII.,

1915. évi november hó 10-ével:

Küzma György a IV.,

1915. évi november hó 20-ával:

Mándy Lajos, a VIII.,

1915. évi december hó 1-ével:

Kovács Mihály, Zaha Miron, Csapó Ferencz Nagy
Ferencz, Körözi Imre, a VIII. és

1915. évi december hó 23-ával:

Kutyis János, Klimó János, Gelencsér János, Potrok
József, Vizsi Agoston, Gajdos Vendel, Dvovcs József,
Gehringer János, Jurisza András, Kacsák Imre, Boncz
Ödön, Strasser Mihály, Párkányi János, Zarka Alajos,
Bobek József, Pozsonyi István, Lévai Mátyás, Piros
Demeter és Csölle Kálmán, az V. számú csendőrkerü-
letben.

Lovaglási jutalomdíjban részesítettek:

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Nagy Pál csendőr 4 drb, Pilbát György őrsvetető cz.
örmester és Rösling Lajos cs. cz. örmester 2—2 drb;
a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Grinvalszky Károly örmester 4 drb, Lábadi András
és Ujj Sándor cs. cz. örmester 3—3 drb;

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:
Varju Imre őrsvetető cz. örmester, Sztás Lajos és
Ujlaki Lajos cs. cz. örmester 5—5 drb, Holló Sándor
járásörmester 4 drb, Papp János örmester és Józsa
Mihály cs. cz. örmester 3—3 drb, Farkas István őr-
svetető cz. örmester, Bali Imre, Szürös László, Szujó
Imre, Biró Ferencz cs. cz. örmesterek és Dibáczai János
csendőr 2—2 drb 10 koronás aranyból álló lovaglási
jutalomdíjban részesítettek.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:
Rehó István, Vogylka Sándor Mihály, Szabó József
I., Koros Miklós, Liber János, Petrucz Mihály, Rózsa
István, Filip János, Varga Imre, Andrejkó János, Ko-
vács József IV., Bacsa István és Tóth Sándor I. csendőrök.

Névváltoztatás.

Antalics Lajos III. számú csendőrkerületbeli csendőr,
családi nevét, belügyminiszteri engedéllyel «Antalfi»-ra
változtatta.

Házasságra léptek:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Jakab Lajos Nándor csendőr, Molnár Eszterrel, 1915
október 24-én, Bordoson.

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Kozma Dávid cs. cz. örmester, Csiba Zsófiával, 1915
november 16-án Nemesabonyban.

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Papp Imre cs. cz. örmester, Tót Eszterrel, 1915 nov.
20-án Hódmezővásárhelyen.

Szilágyi Péter őrsvetető cz. örmester, Becker Erzsé-
bettel, 1915 november 14-én, Kübekháza.

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Rózsa Sándor cs. cz. örmester, Szilasi Annával, 1915
november 9-én, Zalabéren.

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Giró István csendőr, Papp Annával, 1915 november
13-án, Hosszúfalun.

SZÁNTÓ JÓZSEF

géparuháza 17 év óta létezik Szegeden, a városi bérpalotában

Képes nagy ár-
jegyzékem dij-
talanul küldöm.

Képes nagy ár-
jegyzékem dij-
talanul küldöm.

Egyedül nálam kaphatók a Helical, Premier, Postielon,
Britania, Eska és saját összeállítású legkedveltebb hegyi-
kerékpárok. E gépekből hadseregünk részére is szállí-
tottam. Pathé tünéklői beszélőgépek, lemezek és varró-
gépek óriási választékban, kedvező részletfizetésre is.

Várnay és Fia, Budapest, VI., Gyár-utca 26.

Nyomtatványok
Sapkák
Keztyük
Kardbojt
Celluloid kezelő és
nyakravaló
Czipókrém
Fegyverzár
Borotváló készlet
6, 10 és 20 éves
szolgálati kereszt
stb. stb.

Nagyvárad, Ralikovszki-ut 24. Szeged, Kárász-u. 9.

A háboru okozta személyzet hiány miatt egyelőre
csak **szegedi főüzletünk**-ből intézzük el a postai
küldeményüket, azért a megrendeléseket **Szeged,**
Kárász-u. 9. czimezni kérjük.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre ... 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelen minden hó
1-én, 10-én és 20-án

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

Prostituczió és bűnözés.

Irta: Székely Vladimír, budapesti ker. kapitány.

(Vége.)

Nálunk is meglehetősen virágzott az Alfonz-czéh. A kültelkek leányaitól elmaradhatatlanok voltak az éjszaka ez iparlovagjai. Amióta azonban az 1911 óta felállított közbiztonsági központi rendőri büntetőbiróság, valamint a közveszélyes munkakerülők felett ítélkező büntetőbiróság megkezdte működését, sikerült ezeket a piócákat meglehetősen ártalmatlanná tenni. Teljes kirtásuk azonban ehetetlen. A kirtartott a prostituciónak egy közvetett terméke s mig van prostituált, lesz kirtartott is, akik nemcsak érdekeik, hanem a bűnözésnek rabszolgáivá is tették erkölcsileg ugyis defektusos áldozataikat.

A legtöbb prostituált így a bűnöző mesterségek változatos történeteiben passive vesz részt. Közreműködésük ama határig megy csupán, mely a bűn eltakarását biztosítja s a bűnt megvédi felfedeztetésétől. A folytatódó fejlődés azután, mikor már elősegítik a tolvaj munkáját, megteremtik számára az alkalmas helyzetet s végül vannak, akik saját kezükre s rizikójukra dolgoznak.

A prostituáltak engedelmes orgazdák s tanyáik gyakran tolvajmenhelyek. Nagyon sok megrögzött tolvajt kellett már egy-egy kültelki félvilági hölgy ágya alól kihuzni, vagy akár a ruhaszekrényből is kihámozni. Nem is megvetendő az a nyomozási rendszer, mely elsősorban a tolvajnak szerelmi összeköttetéseit keresi a «türelmi» lányok közt.

A tolvajkirtartott azonban egyébként is érvényesített hatását. Felbujtója és bűnrészesé lesz megértő tanítványának s megszületik a társas czég. A kirtartott rendszerint elrejtőzködik a rövidlélekzetű pásztorórák ripszbutoros, silány eleganciájú tanyáin. A csóknak, az öleléseknek van sokszor néma tanujok az — ágy, a diván, a szekrény mögött. Egy gyorsan ki- vagy felnyuló kéz azokban a pillanatokban, mikor egyéb észleletekre s érzékelésekre senkiben sem lehet nagy hajlandóság s a vendég szegényebb lett. A ruháknak ide vagy amoda való letevése, feltevése már ő nagysága előzetes ügyeskedésével függ össze.

— Ide tedd a ruhádat drágám! — biztatja — nehogy elpiszkolódjék. Úgy! Itt jó helyen lesz.

És a vendég jóval távozása után veszi észre, hogy ruháját mégsem rakta jó helyre.

Máskor a kirtartott arra is jó, hogy holmi zsarolásokban is hathatós segítségge legyen.

A vendég leszurja a szokásos taksát. A hölgy erre azt megbotránkozva utasítja vissza azzal a kijelentéssel, hogy ő testi bájait magasabbra szokta értékelni. Ebből lárma, majd kölcsönös becsületsértések szoktak kifejlődni. Alkalmas pillanatban aztán deus ex machina-ként megjelenik a prostituált lovagja, akinek izmai és fenyegető magatartása olyan kellemetlen benyomást tesznek többnyire, hogy a megszarolandó savanyu ábrázattal a kívánt váltságdíjat is leteszi, csak hogy kimenekedjék a kelepceből. Tudvalevőleg az ilyen helyeken támadt botrányoknak hőségé nem minden jól öltözködő ember szeret lenni.

A tolvajnyelv a tolvaj prostituáltakat a «Melkerin» névvel tiszteli meg. Némi utszéli humor nyilatkozik meg ebben is, — az áldozat, mint fejős tején!

A legtipikusabb «melkerin» azonban nem a prostituált, nevezetesen a *bejegyzett* prostituált. Az igazi melkerin alapjában véve először tolvaj, aki mellesleg prostituált is, mert ez hozzátartozik az ő sajátos tolvajsáneréhez, mely a szerelmi örömök mámorának leple alatt dolgozik. Azt mondhatnánk, hogy a zsebtolvajoknak olyan nőmása, aki mindig előnnyel dolgozik. A férfiszsebtolvajoknak hasonlithatatlanul nagyobb ügyességre s hidegverre van szüksége, mert józan embereket lop meg, míg a melkerin az érzékiségtől mámoros médiumokkal dolgozik.

A melkerinek többnyire mozgó alakok. Az egy helyben való maradás rendszeresített mesterségükre veszélyt jelenthet, a fejlődöttebbeknek többnyire már eszük ágában sincs, hogy s rendőrség által nyilvántartassák magukat. Így, mint titkos prostituáltak és tolvajok kettős veszedelmet jelentenek.

A kezdetlegesek és kevesebb igényűek a lebujok látogatói. Multság és dinom-dánom közt szövik az ismerkedést, melynek végső színhelye valamely hatodrangu szálló vagy fürdő, úgy hajnal felé. A szesztől, éjszakázástól elcsigázott még javában horkol, mikor ezek a

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER I.

cs. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Öntőház-utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becserélése. — Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik.

nőcskék diszkrétan eltávoznak, magukkal vive pénztárcza vagy ékszerek alakjában egy hasznosítható emléket.

Vannak azután, kik különösebben a szerelmi «balek» fogdosására adják magukat, vidékieket csábitgatva és csalogatva. Észrevétlenül folyik ez az utcán a járókelők fel-alá hullámzó sokaságában.

A hölgyünk többnyire jól öltözött, csinos külsejű s az alkalmas alanyokat müértő szemmel tudja kiválogatni. Kaczérkodva tekint rájuk feltűnően, hosszasan. Aszfaltbetyári hajlamok pedig vannak mindenkiben s a jó vidéki már is kalandra gondol.

Merészen megszólítja tehát a hölgyet, aki látható zavarodottsággal fogadja, de közbe mégis felel. Kedvesen, pirulva... a vége egy szálló kapuja, hol sietve tűnnek el. És egy óra múlva, a vidéki már a rendőrségen mondja be a meghódított «bájos ismeretlen» személyleírását, keservesen nézegetve lefogyatkozott erszényét.

Zsebtolvajoktól kölcsönvett módszerrel a melkerinek is sokszor társasan működnek. Mint jó barátnék mutatkoznak be, ami arra jó, hogy amíg az egyik lefoglalja a férfit, addig a másik zavartalanul kémlelhet és cselekedhet a — zsebben. A kéttagu szövetkezet olyan stabilis lehet, hogy még a pásztoróra alatt sem válnak meg egymástól. Akadnak naiv emberek, akik még akkor sem tudják, hogy kikkel van dolguk.

Az «előkelőbb» melkerinek — akár csak az utazótolvajok — előszeretettel utazgatnak is. Hosszabb uton az egy szakaszban utazók többé-kevésbé ismerkedni szoktak. Némely utitárs még sportot is üz abból, ha az utitárs csinos hölgy. Kaczér kissé, de mégis tartózkodónak látszik. Természetesen csak a végállomásig, ahol lovagias kalauzolás mellett — hisz a szerelemnek nem lehet parancsolni — mégis csak betérnek kettesben valamelyik csendes, diszkrét szállóba...

A meglopott aztán már csak későn veszi észre, hogy a puhaszivü özvegy közönséges tolvaj volt. Az utazó melkerinek általában az elegáns világhoz való affektálást majmolják. Ravasz és kitanult zsebtolvajok sokszor, akikben a tolvajhajlam mellett nem kis kaliberü szélhámosságok is lépnek előtérbe.

Sűrűn megfordulnak előkelő fürdő- és mulatóhelyeken is. Néha szünetet is tartanak, feltéve, ha valamely sikerült s főképen jövedelmező liaisonra tesznek szert, esetleg a «barát» kedvéért egészen letesznek a kockázatteljes mseterségükről...

Igy van, amig fiatal a vásári szerelem kufárnője. És ha elfonnyad, megöregszik?! A legtöbb elkallódik. Nem szól erről semmi statisztika. A megöregedett prostituált már általában nem igen foglalkoztatja a bűnkrónikákat. A prostituált élet felfalja az energiát. Csak az erős fizikumbeliek tartják magukat. Némelyek

kivergődnek s fátyolt borítva a multra, valamely munkához szoktatják magukat. Az élelmesebbek, a szívósabbak azonban megmaradnak abban a világban, melybe első botlásukkal belezuhantak.

És ha már nem kereskedhetnek önönmagukkal, kereskednek más testekkel: felhajtói, ügynökei lesznek a prostituczióknak. A kerítőnök legnagyobb része kiérdemesült prostituált. *A türt rossz így válik türhetetlen rosszá!*

Állat az emberben.

Irta: Nyomozó.

A gazdagságra, vagyonosságra való törekvés egynémely emberben már kora ifjúságában feltűnő módon észrevehető. A jövőre való számítással nemcsak félreteszi, megtakarítja minden fillérjét, hanem megvon magától minden szórakozást és élvezetet, visszavonul a vele egykoruak társaságától, de nem azért, hogy valami fontos célnak szentelné idejét, hanem a pénz ördögének hatása alatt egyedüli örömét csupán összegyűjtött filléreiben találja.

Vannak mások, akik szintén ebben a fiatal korban, feltűnően érett észszel és felfogással már azt számolgatják, hogy mennyi is lesz az a vagyon, amit szülei után örökölni fog s mennyire emelkedhetik, ha szintén gazdag, vagyonos leányt vesz feleségül.

Az ilyenekre valósággal lesújtó hatással van, ha szüleit érzékeny vagyoni veszteségek érik, sőt még az is, ha a család szaporodásával folyton kisebb és kisebb mennyiségre zsugorodik össze az a köteles rész, amelyet szülei után várhat, mert előre sejti, hogy amennyivel szegényebb lesz ő, ugyanolyan arányban csökken a házasság utján szerzendő vagyon iránti reményének lehetőségége is.

Ilyen vagyonehes természetű volt a 16 éves Szécsényi János nagykáta suhancz is, aki midőn észrevette, hogy édesanyján, 10 évi gyermektelenség után, újból az áldott állapot jelei mutatkoznak, valósággal megutálta anyját és ebbeli véleményének nyilvánítását amellel, hogy az anyja iránti köteles tiszteletről teljesen megfeledkezett, azt szemtől-szembe sértegette, szidalmazta,

Ha fáj a feje ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmakaosabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ár K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

A délnyugati harcztérről. — Kész fődözék. — Kétemeletes fődözék. — Ácsmunkások a fődözék körül. — Fő lozék és figyelőállás.

nem átalotta hangoztatni hozzá hasonló kiskoru barátai előtt sem.

Az anya, miután nem birt annyi erővel, hogy az erősen fejlett gyereket hasonló esetek alkalmával megfenyithesse, annak egyes ilyen rakoncátlan viselkedése után a férje védelméhez folyamodott. Ez azonban a rendesnél is nagyobb szeretettel viseltetvén még akkor egyetlen fiu gyermeke iránt, ha meg is dorgálta azt bűnös viselkedéséért, a szigorubb felelősségre vonást mindannyiszor mellőzte ama sokszor hangoztatott téves felfogás alapján, hogy hiszen gyermek még, nincs még annak ahhoz való esze, nem tudja még az felfogni viselkedése jelentőségét.

Arra természetesen sem ő, sem a felesége nem gondoltak, hogy a fiu, aki barátai előtt és mások előtt is nem egyszer hangoztatta, hogy az a vén k . . . a már megint terhes, hogy emiatt ő vagyonos házasságra már nem is számíthat: még bűncselekményre is vetemedhetik az anyjával szemben.

Ilyen körülmények mellett nem csoda, ha az anya bár szintén szerette a fiát, mégis kezdett elhidegülni az iránt s leginkább kis leányában találta örömét. Ez azonban csak olyan muló jelenség volt és leginkább csak olyankor lehetett észrevenni, mikor a fiu újból megfeledezett magáról és megsértette az anyját.

Mult évi augusztus hó 2-án, hogy a háboru kitört, hadimunkásnak hívták be a 39 éves apát s egyideig Budapesten tartózkodott. A már előrehaladott áldott állapotban levő asszony, miután sejtette, hogy hamarosan távolabbra viszik a férjét, augusztus 5-én, a kis leányával együtt feljött a fővárosba, férjét meglátogatni és csak az esti 10 órai vonattal érkezett haza Nagykátára.

Többek előadása szerint már a vonatban aggódott az asszony, hogy fia, miután ily későn jönnek haza, talán meg se várja őket, lefekszik és mivel igen mélyen szokott aludni, majd nem tudják felköltetni s nem juthatnak be a lakásba. Annál kellemesebben érintette tehát az anyát, hogy midőn hazaért, fiát a kapu előtt találta egy pár pajtásával. Ez utóbbiak rövid beszélgetés után eltávoztak, mire az asszony a fiával és leányával együtt a lakásba bement s a kevés idő mulva odaérkező anyósával pár perczig még beszélgettek, miközben a fiu meg is vacsorázott, azután pedig, amint az anyós eltávozott, a fiu az utcaajtót bezárta és lefeküdtek. Az anya és leánya a szobában egy ágyba, a fiu pedig az istállóban.

Másnap korán reggel, ugy 3—4 óra között, azzal a lesújtó hirrel zavarta fel ifj. Szécsényi János a szomszédban lakó nagyanyját és apjának ezzel együtt lakó fivérét, hogy jöjjenek gyorsan hozzájuk, nagy baj van.

Majd sirva fakadva mondogatta, hogy neki már nincs többé anyja, meghalt az ő jó édesanyja és hangosan zokogott. Arról azonban, hogy miáltal és miként halt meg, nem nyilatkozott és a lesújtó hatás alatt amazok sem kérdezték.

Az öregasszony rögtön átszaladt a menyét megnézni s hogy a függönyvel elsötétített szobában jobban lásson, meggyújtotta az ismert helyen levő konyhalámpát s ennek a világánál fedezte fel, hogy a menyé és annak a leánya az ágyban meggyilkolva, vérbenfagyva fekszenek. A szobabeli két szekrényből és sublótból ki volt dobálva minden ruhanemű a szoba közepére szerteszét, a szekrények ajtaja tárva-nyitva, a sublót fiókjai kihuzva voltak.

Az öregasszony mindjárt lármát csapott, mire a szomszédok, később az elhalt nő fivére is odaérkeztek. S miután tudták, hogy Szécsényieknek pár száz korona készpénzük mindig volt otthon, a látottakból ítélve mindjárt rablógyilkosságra következtettek s ilyen értelemben kiszinezve adták tudtul az esetet Rácz Károly járásörmesternek is, aki vasutügyeletet teljesítő járőre ellenőrzéséből épen akkor ment haza az örsre.

A járásörmester azonnal a helyszínére sietett és odarendelte a házhoz a járőrt is és mig ezek távoltartották a folyton szaporodó kíváncsi tömeget, ő egy odahívott bizalmi egyén jelenlétében, még mielőtt a helyszini szemlét megtartotta volna, a fiut kérdezte ki, aki első volt a bűncselekmény felfedezésében és leginkább tudhatott felvilágosítást adni, ugy az előző körülményekről, mint első tapasztalatairól.

Ez a már fentebb felsoroltak kiegészítéséül előadta, hogy egész éjszaka aludt s bár igen éber és mérges kutyájuk van, annak az ugatását sem hallotta. A jelzett időben, hogy felébredt, mindjárt a lakásba ment a kamrakulcsért, hogy a lovaknak abrakot adjon.

Az üvegablakos konyhaajtót ekkor nyitva s annak közvetlen a zár melletti ablakfiókját kitörve találván, miután a kulcs is kívülről volt az ajtóban, bajt sejtett, de azért belépett a konyhába és a nyitva talált szobaajtón át beszólt az anyjához, hogy ki járt ott s miután ismételt kérdésre választ nem kapott és a bentiek lélegzését sem hallotta, ledobta a két abrakos-tarisznyát a konyha földjére és a szobába lépve gyufavilágnál fedezte fel a gyilkosságot s egyidejüleg a nagy rendetlenség láttára mindjárt arra a gondolatra jött, hogy rablók jártak a szobában, mire az ijedtség hatása alatt azonnal kiszaladt a szobából és értesítette nagyanyját a történetről.

Ennél többet aztán nem tudott. Azután, mint akit a borzalmas látvány beteggé tett, azonnal kiment az istállóba, lefeküdt és többé szavát se lehetett venni.

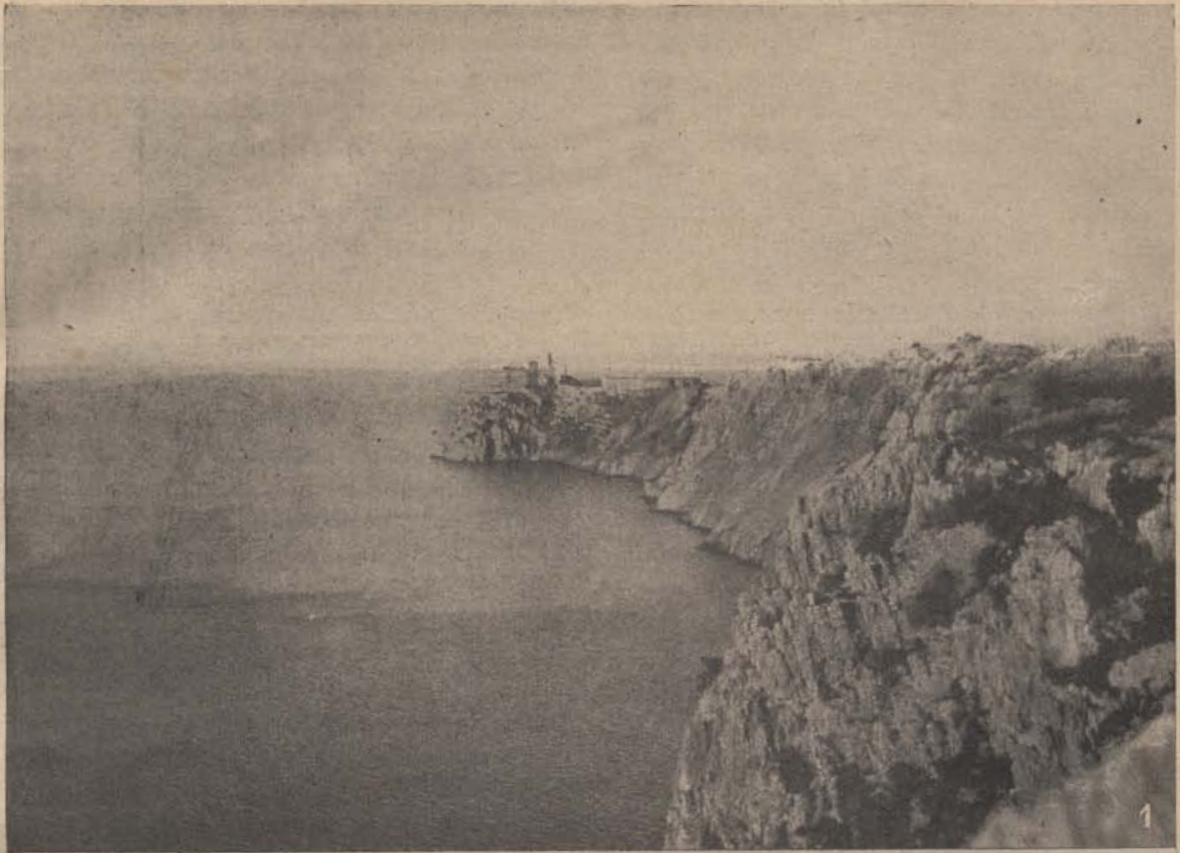

Szántó Lajos gépfőraktára Szegeden

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆ Zsótér-bérház, Városháza mellett. (Rákóczi ssoborral szemben.) ◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Csendőrségi fegyvergyári kerékpárok. — Csendőrségi diszvarrógépek. — Világhírű tűnélküli pathéfonok. — Világhírű tús gramofonok. — Lemez újdonságok és kerékpár felszerelési eszkek főraktárosa.

Csekély havi törlesztés! • Képes főárjegyzékem díjtalan! • Csendőrségi Urak legkedveltebb bevásárlási helye.

A délnyugati harcterről. — Duino. — Szanitécz kutya a Karsztban.

A két abrakostarisznya még ekkor is ott volt a konyha földjén érintetlenül.

A járásörmester táviratozott a pestvidéki kir. ügyész-séghez, majd addig is, míg a bizottság kiérkezett, az udvart és egyes épületek külsejét vette vizsgálat alá, miközben a fiura rá se nézett, mintha nem is törődne vele, holott már az addigi észleletei nyomán a fiut gyanusította a tett elkövetésével.

Ez a gyanuja pedig abból támadt, hogy köznap lévén, a fiun mégis tiszta inget látott és mert daczára annak, hogy a fiu előző napon késő estig trágyát hordott, a kezén ennek semmi nyoma nem volt látható, noha közismert dolog, hogy a köznép általában nem szokott olyan nagy súlyt fektetni a tisztaságra, hogy munkája félbenhagyása után, pláne késő este, a kezét is megmossa.

Ezt a gyanut növelte még az is, hogy egy, a fás-szinben talált baltának a nyele annyira tiszta volt, hogy szinte megsurolnak látszott, holott köztudomásu, hogy a favágó emberek favágás közben a markukba szoktak köpdölni s a tenyérrel ekként feloldódott piszok a balta nyelére, annak rovátkáiba tapadván, vastag, barna piszokfoltta alakul a fogás helyén.

Minthogy pedig a hullákon, amennyire megmozdítás nélkül meg lehetett figyelni, baltacsapások nyomai voltak, nagyon valószínűnek látszott, hogy a fászinben talált baltát használta a tettes és azután megmoshatta a vértől. Már pedig, ha idegen tettes követi el a cselekményt, nem bibelődött volna a balta megtisztításával, hanem egyszerűen azon véresen otthagytta volna a tett színhelyén.

Egyéb gyanus körülményeket még nem tudott a járásörmester felfedezni, mire a kir. ügyész és az orvosszakértők megérkeztek, mert a hullákat és a szobát addig teljesen érintetlenül kellett hagynia s így azt sem lehetett megállapítani, vajjon rablás történt-e vagy sem, pedig a táviratilag értesített férj időközben hazaérkezvén, kérdésre kijelentette, hogy a feleségénél, illetve a háznál körülbelül 530 K készpénz lehetett.

A kir. ügyész megérkezvén, mindjárt az addigi puhatolás eredménye iránt érdeklődött. A járásörmester a fentebb említett gyanuokok alapján, a fiut tartotta leggyanusabbnak a tett elkövetésében. A kir. ügyész kételkedve fogadta ezt, sőt mikor az istállóban fekvő fiut felköltvén, megtekintette, teljesen alaptalannak jelentette ki a nevezett elleni gyanunak még a lehetőségét is. Szerinte inkább kóborczigányok vagy más, a meggyilkolt vagyoni viszonyaival ismerős egyének lehettek a tettesek, ami annál fogva, mert a házastelek, ahol ez az esemény történt, a község szélén volt, kizártnak tekinthető nem is lévén, a királyi ügyész legezélsze-

rűbnek találta a nyomozást mindjárt abba az irányba megindítani.

A hullák boncolása alkalmával az anyán 36, a kis leányon pedig 26 baltavágást állapítottak meg az orvosszakértők, amelyek közül több egymagában is halálos sérülést okozott s mint az orvosszakértők a sérülések alakjából és behatásából következtetve megállapították, a használt balta éle félkör alakú forma lehetett.

A járásörmester felmutatta ekkor a fászinben talált baltát s a két orvos egyértelműleg odanyilatkozott, hogy olyan alakú volt az a balta is, amelylyel a vágásokat ejtették.

A temetés után az addig zárva tartott lakást kutatta át a járásörmester, miközben a sublót egyik kivéve talált fiókjában egy összehajtott nagykendő hajtásai közül két darab százkoronás papírpénz, abban az ágyban, amelyben a hullák feküdtek volt, a vánkos alól egy vászonzacskó került elő, amelyben 65 K 64 f aprópénzt, az ugyancsak a zacskóban volt bőrpénztárczában pedig 190 K 10 és 20 koronás papírpénzt találtak, összesen tehát 455 K 64 f került elő.

Minthogy pedig idősb Szécsényi János csak hozzávetőleg határozta meg a házánál gondolt készpénz összegét s a jelzett összeg feltalálása után már ő is úgy nyilatkozott, hogy valószínűleg annál több nem is lehetett, teljesen bizonyosnak látszott, hogy rablás nem történt és hogy a szekrények kinyitása, sublótfiókok kihuzgálása és az ezekben volt ruhaneműek szétdobálása esupán arra irányult, hogy ezekkel a rablás látszatát kelthesse a tettes.

Ekkor már nem titkolta Rác járásörmester az apa előtt sem, hogy a fiát gyanusítja a tett elkövetésével s egyidejűleg felkérte, hogyha a fiu viselkedéséből szerzett tapasztalataiból következtetve valamely fontos adattal szolgálhatna a borzalmas bűntény felderítéséhez vagy ha más, esetleg haragosuk ellen volna gyanuja, azokat sorolja fel.

Az apa e kérdésre minden habozás nélkül beismerte, hogy a fia sokat vétett az anyja ellen, azzal szemben többször gorombán viselkedett, amiért ő több ízben meg is dorgálta a gyereket. Ez a tiszteletlenség és gorombaság azonban, legalább az ő viselkedése szerint, csak olyan gyerekes henczegés, önféjűsködés volt, amit a hasonlókorú és elkényeztetett suhanczoknál más családban is lehet tapasztalni és — szerinte — sohasem fajult el annyira, hogy abból ilyen bestiális gyilkosságra, ilyen elvetemültségre lehetne következtetni.

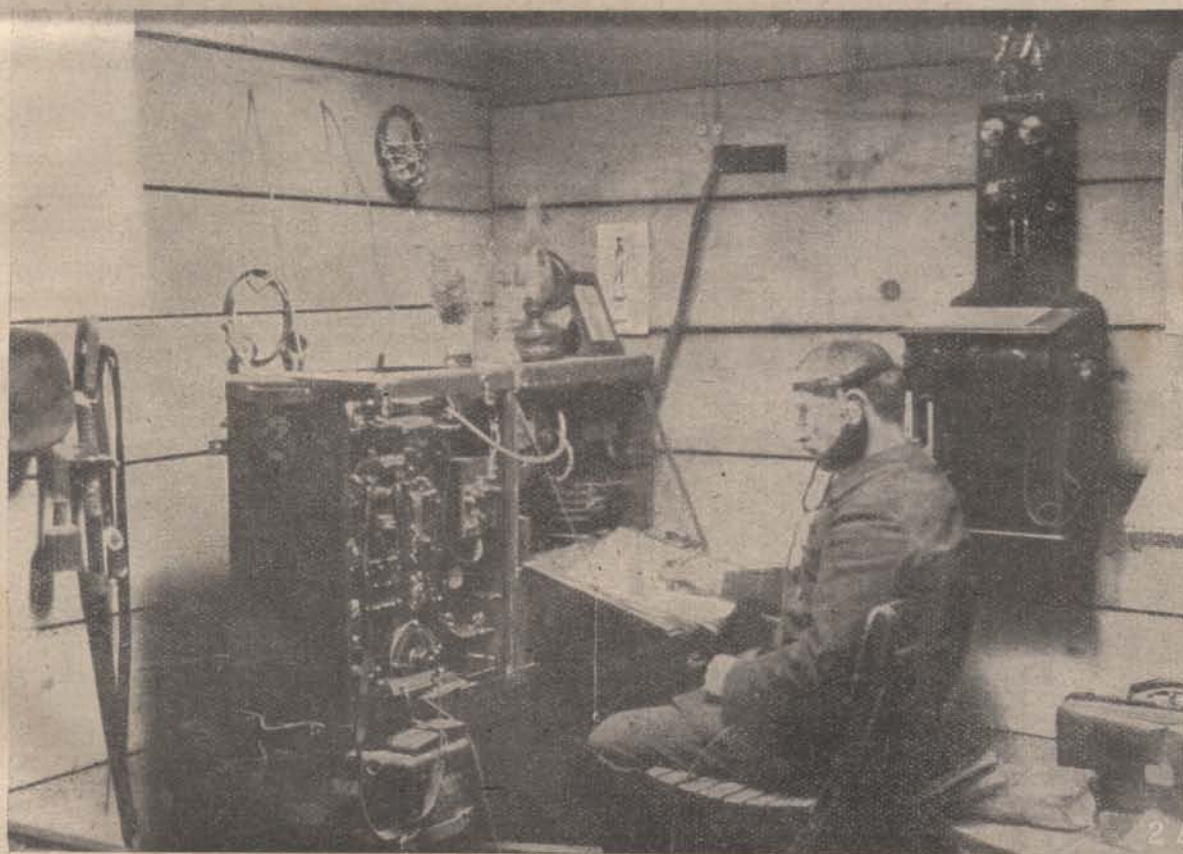
Másokra, különösen meghatározható személyekre — mint a kérdésre kijelentette — gyanakodni nem tud, mert haragosaik nem voltak. Arról pedig, hogy a házuknál nagyobb és mily összegű készpénz volt, határozot-

Nedves lábak

ellen csak úgy védekezhünk, ha bakancsot, csizmát a rég bevált izoló hatású „CAMPOLIN” törvényileg védett vízhatlan bőrkencőccsel kenjük. — Kérjen prospektust az egyedüli gyártója:

Krayer E. és Társa cégtől, Budapest, V. kerület, Váci-ut 34. szám.

Fiók: V. ker., Váci-ut 6. és IV. ker., Királyi Pál-utca 20. (Kálvin-tér mellett). III. ker., Flórián-tér 18. sz. Újpesten: Árpád-ut 40. szám.

A délnyugati harcterről. — Tengerész megfigyelők a harctéren. — Távirás a föld alatt.

tan még a szomszédban lakó anyja és fivére sem tudhattak, csupán annyit sejtettek, hogy pénz nélkül nincsenek.

Minthogy azonban a további nyomozás során a gyanusított fiu egyik barátja odanyilatkozott, hogy ifj. Szécsényi János többször gorombáskodott az anyjával, annak a szentséges k... istenét szidta s többizben kijelentette, hogy szegényli, hogy ilyen anyja van; a fiu egy másik barátja pedig azt vallotta, hogy gyanusított a gyilkosságot megelőzően egyik napon, a piacon való sétálgatás közben panaszkodott, hogy afeletti töprengésében, hogy az anyja terhes, egy hét óta az étel sem izlik neki, mert annak már megint kölyke lesz, ez őt szegényebbé teszi s már előre látja, hogy fucsos a vagyonos házasságnak s csak szegény leányt vehet majd feleségül; mikor pedig ő vigasztalta, hogy az a gyerek még meg is halhat, gyanusított dühösen azt felelte rá: «arra nem fogok várni, majd elbánok én vele!» Tanu figyelmeztette a legényt, hogy kár volna ily nagy büntetést venni a lelkére, mire ez még dühösebben azt válaszolta: «Mindegy isten az már, akárhogy lesz, de én megfojtom, mert amire én a célzt kitüzöm, annak ugy kell lenni!»

Minthogy továbbá mindazok, akik a gyanusított fiuval érintkeztek — szomszédok és a pajtásai — valamint azok, akik nevezett szüleinél az eset előtti időben dolgoztak és őt közelebről megfigyelhették, mindannyian hasonló módon nyilatkoztak a fiunak anyjával szemben tanusított viselkedéséről, Rácز járásörmester őt őrizet alá vette és alapos személymotozást végzett rajta.

Igy fedezett fel a fiu bársony mellényének jobboldali mellrészén, belől a fehér bélésen, a bársonyszöveten átívódott, középpontjában 20 fillérnyi terjedelmű s mintegy 5 cm.-nyire elnyúló vérfoltot, a nadrágzseb belső felső részén egy vércsepp nyomát, ezeken felül nagyítóüveggel való alapos megvizsgálás mellett az arcz jobboldalán, a száj jobbszélén a ránczok között, a szemöldökszörzet és mind a két kézfej ránczai között, valamint a körömházak gödreiben, daczára, hogy a fiu megmosakodott, meglehetett állapítani az odaszáradt vérfoltok maradványait.

Ugyancsak hasonló vérmaradványokat fedezett fel a baltanyél rovátkái között és a nyélnék a baltafokban való beerősítésénél is.

Gyanusított fiu mindezek daczára konokul tagadta, hogy a cselekményt ő követte volna el, valamint azt is, hogy a gyilkosságot követőleg tiszta inget vett volna magára, habár ez nemcsak a járőr, de az apa és a nagyszülők előtt is kétségtelen volt, csupán a levetett szennyesinget nem tudták megtalálni sehol.

Minthogy pedig semmi nyomát sem lehetett találni annak, hogy a fiu a mindenesetre véres inget elégette volna, az az alapos gyanu merült fel, hogy valahol elásta azt. Ennélfogva a járásörmester a trágyadombot teljesen széthányatta, a lakást, padlást és minden a telken levő melléképületet ismételtén átvizsgálta, az udvar minden részét a legnagyobb alapaossággal átkutatta, de sem ásás nyomát, sem az inget felfedezni nem tudta.

Ezekután pedig, mivel a házastelek — mint már említém — a község szélén volt s annak közvetlen közelében már a kukoriczaföldek kezdődtek, megbízható férfiak felügyelete mellett 30—40 gyerekekkel a közelben levő összes kukoriczablákat, esetleges újásás nyomainak felfedezése céljából, lépésről-lépésre átvizsgálta és átvizsgálattta, de nem volt eredmény sehol, a fiu pedig újabb és újabb kikérdezések után sem nyilatkozott ebben a tekintetben.

Végül már nem volt más hátra, mint az udvarbeli kutat alapos vizsgálat alá venni. E célra a községi előjáróság utján kirendelt helybeli tűzoltókat vette igénybe a járásörmester s a kutból a vizet kiszivattyuztatván, azok egyikével a kut fenekét vizsgáltatta át, ahonnan előkerült az olyannyira keresett véres ing, amit egy féltégla köré csavarva sülyesztett oda a bestiális gyerek.

Meg volt hát a legfontosabb bűnjel is, de a gyerek ép oly konokul tagadott, mint az első kikérdezésnél és e tagadás mellett kitartott a bírósági vizsgálat alatt, sőt a főtárgyalás során is úgy, hogy a bíróság kénytelen volt őt a tanuvallomások és a bűnjelek nyomán összetett bizonyítékok alapján elítélni.

Tizenkét évi fogházbüntetésre lett ítélve a kiskoru elvetemült fiu, aki, nehogy az apja 15,000 K értékű ingatlan vagyonán többedmagával kelljen osztozkodnia, képes volt kioltani nővére és áldott állapotban levő édesanyja életét és tette ezt a legégbekiáltóbb cinizmusmal és olyan raffinált megfontoltsággal, hogy a bűne elpalástolására kifejtett ravasz előrelátás tekintetében megszegyenithetett volna bármely fegyházviselt rablőgyilkost is.

*

A mindvégig kiváló alapaossággal vezetett nyomozás azonban négy nap alatt, mégis minden részében felderítette ezt a borzalmas büntettet és kétségtelenül beigazolta, hogy az észlelt körülmények és nyomok jelentőségének ügyes egybevetése és az ezeken alapuló helyes következtetés még az ilyen bonyolult bűnügyekben is eredményre vezetnek.

Czimbalmot, hegedüt, tárogatót, harmóniumot és az összes fuvó- és ütő-hangszereket

ugyszintén azok alkatrészeit és húrokat általánosan elismerve legjobban szállít Magyarország legelső, legnagyobb és legrégebb hangszergyára. . . .
Árjegyzék minden hangszerről bérmentve küldetik.

SCHUNDA V. JÓZSEF

ca. és kir. udv. hangszerszállító, az orsz. m. kir. zeneakadémia, valamint az összes budapesti színházak hangszerszállítója, a pedál-czimbalom és rekonstruált tárogató egyedüli felkálálója. Alapított 1847-ben.

Budapest, IV. ker., Magyar-utcza 16.—18.—26. szám.

Az angol nők és a háború.

Az angol nők életét nagyon felforgatta a háború. Már annyira jutottak a derék ladyk, hogy néha a konyhába is kikukkantanak. A francia asszonyok született háziasszonyok, de az angol nők soha nem törődtek a háztartással. Megtörtént a nagy változás: az angol középosztály asszonyai elbocsátották a szakácsnőket és maguk álltak be a helyükbe. Persze ez a javulás nem történt kényszerűség nélkül. A némi nevelésben is részesült cselédek ugyanis előnyösebbnek találják, ha hivatalnokoknak, vagy munkásoknak mennek. Így lett divattá, hogy az angol asszonyok és a leányok tömegesen jelentkeztek a háztartási kurzusokon, hogy a szükséges tudást mihamarább elsajátítsák. Nemcsak a háziasszonyok vannak bajban a szakácsnők miatt. A háborúban is nagyon elkelne a jó és megbízható szakácsnő. Nagyon sok kell a kórházakban és az üdülőtelepeken is, de miután hivatásos szakácsnőt aranyért se lehet kapni, így hát e helyeken is a háziasszonyok vállalták a munkát. Olyan asszonyok forgatják most a főzőkanalat, a kik azelőtt a sporton kívül semmivel se törődtek.

Sok közülök már Franciaországba is elkerült. A flandriai fronton az egyik tisztikaszinó szakácsnője olyan hölgy, a ki béke-időben egész jó nevet szerzett magának, a festményeivel. Mintegy ötven tisztet lát el és a tisztek mindannyian rajonganak a főztjéért. Ezenkívül mindegyik 250 katonát lát el reggelivel és a felét vacsorával. A festő-szakácsnő a szabad idejében teát, kávéfőzést és süteményeket készít, a mely dolgokkal délután kedveskedik a frontról éppen visszatérő katonáknak.

Szép sikert aratott néhány művelt angol hölgy, a kik egy ósdi francia kolostorban telepedtek meg, valamely forgalmas főút mentén. A katonák meséket mondanak róla, hogy ebben a kolostorban milyen pompásan tudják készíteni a krumplit. Ezek az angol hölgyek olyan jól főztek, hogy a hírük még a hadvezetőség fülébe is eljutott.

Az angol belügyminiszter ösztönzésére bizottság alakult, a melynek az a célja, hogy segítsen az angol üzleti élet sok baján, a mit a sorozás okozott. A bizottság most terjesztette a parlament elé az első jelentését és a többi közt ezeket mondja benne:

Még körülbelül háromszázezer olyan férfi áll a kereskedelem szolgálatában, a ki koránál fogva számításba

jöhet a sorozásnál. Egy részük alkalmatlan, sokan nélkülözhetetlenek, úgy a hadsereg legföljebb a 300,000 ember felére számíthat. A pótlásukra elsősorban és különösképpen olyan rokkantakat kell mindig alkalmazni, a kik semmiképp nem bírnák el többé a frontszolgálatot. A kontingens legnagyobb része azonban olyan nőkből kerülhet ki, a kiknek idáig nem volt foglalkozásuk. A bizottság szükségesnek tartja, hogy az iskolák bevonásával kereskedelmi szaktanfolyamokat létesítsenek a nők számára. A helyi hatóságok tartásuk kötelességüknek, hogy tudakozódjanak a munkaadóknál, hogy milyen munkaerőre van szükségük, azután rendeznek gyors kurzusokat és a némi műveltséggel bíró nőket igyekeznek rávenni a beiratkozásra. A kurzust elvégzett nőket evidenciában kell tartani, hogy szükség esetén munkába állíthassák őket.

A bizottság azután azt ajánlja a munkaadóknak, hogy reorganizálják a személyzetüket. A nőket ideiglenesen alkalmazzák és a frontra menő férfiaknak legalább arra adjanak biztosítékot, hogy visszatérésükkor elfoglalhatják a régi helyüket.

A bizottság felhívást is adott ki, a melyben arra szólítja fel a nőket, hogy jelentkezzenek a kereskedelmi szaktanfolyamokon. E felhívás eredménye nagyszerű lett, mert egyszeriben megteltek a már fennálló kereskedelmi szaktanfolyamok. Londonban 500 nő jelentkezett arra, hogy kiképzést kapjon a biztosítási üzletágakban. A szaktanítók olyan nagy szorgalmat tapasztaltak a hallgatóknál, hogy a három hétre tervezett oktatást a legtöbb iskola redukálta. November ötödikéig összesen 64,167 nő jelentkezett a bevonult férfiak helyettesítésére.

KÉPEINKHEZ.

A délnyugati harcztérről.

A harcztér terepviszonyait tekintve, nem igen beszélhetünk a történelmi leírásokban és költői verselésekben oly gyakran hangoztatott «harci síkok»-ról. Fellegekbe nyuló jéghegyek, mély völgyek, kopár sziklabérczek és életveszélylyel járható hegyszakadékok változtatják itt egymást nagy öröme a legtöbb, részben sík területhez szokott magyar katonának.

A hadi technika azonban az út- és védművek bámulatos kiépítésével nemcsak járhatókká tette itt az életveszedelmes ösvényutakat s a karsztok hóval és jéggel fedett, hólavínakkal veszélyeztetett kapaszkodóit, hanem fenn a hegytetőkön, a hó és jég birodalmában lakható és a nagy hidegben is tűrhető fedezékekkel látta el harczó katonáinkat, hogy ekként az ellenség támadásaitól, lövedékeitől s egyszersmind az időjárás viszonyosságaitól is megóvhassa őket, a mennyire azt a körülmények egy ilyen veszélyeztetett területen megengedik.

Amint a jelen számunkban közreadott képeink mutatják, valóságos műépítészet folyik a doberdói fensíkon,

Ne vegyen hangszert, míg **REMÉNYI MIHÁLY** a magyar kir. Zenekadémia házi hangszerkészítője ::
legújabb árjegyzékét át nem olvasta, melyet ingyen és bérmentve küld Budapestről, Király-utca 58.

Hegedűk, fa- és rézfúvóhangszerek, czimbalmok. — Zenekarok teljes felszerelése. — Csendőrök különös, figyelmes és olcsóbb kiszolgálásban részesülnek. — Régi hangszerek becserélése és javítása.

◆◆◆◆◆ Minden hangszerről árjegyzék külön-külön kérendő. ◆◆◆◆◆

a tiroli havasokon s a kimondhatatlan nevű Krn hegység fellegekbe nyuló bérczeinek tetején. Robbantásokkal szétszakgatott sziklák üregeiben kőmives, ács, lakatos, kovács- s építőmesterekké átalakult katonáink fáradoznak azon, hogy türethetővé tegyék a harcros helyzetét az ottani tartózkodásra, még pedig az állandó tartózkodásra, mert — mint az eddigi tapasztalatok fényesen beigazolták — az olaszszal való háborunk végeredményében is itt fog eldőlni ezen a harcsvonalon s ezt a több, mint félév óta tartott pozíciót, a melyen már négyszeri erőszakos, véres offenzívája tört meg a ránk agyarkodó olaszoknak, ezután is fenn bírjuk tartani velük szemben annál is inkább, mert eme offenzívánk során már elvérzett az olasz hadsereg elitje frontunk jól kiépített védőművei előtt, anélkül, hogy egyetlen talpalatnyi földet is el tudtak volna hódítani tőlünk a védelmezett területből.

Hiába pazarolta el katonáinak százazreit s municziójának és hadieszközeinek kiszámíthatatlan értékekre rugó anyagát az olasz hadsereg, védelmi vonalunkat még eddig nem bírta áttörni sehoh. A körülményeknek és a helyzetnek eme részünkről való eddigi jó kihasználása tehát kétségtelen reményt nyújt arra, hogy napról-napra erősített eme védővonalunkat ezentúl is tartani tudjuk velük szemben, sőt nem lehetetlen az sem, hogy másutt esetleg felszabaduló erőinknek itteni felhasználásával később mi fogunk felülkerekedni a délnyugati harctéren is.

HIREK.

Lövöldöző cigányok. Magasi Antal járásörmester, kaposvári járásparancsnok öt járőrtársával, nyomozó szolgálat teljesítése közben, a Zseliczszeptál község mellett országuton egy erdő közelében, január 1-én hajnali 3 órakor, hat felfegyverkezett, többrendbeli betöréssel lopással terhelt kőborcigányra bukkant, kik a járőrt észrevéve, arra tüzelni és a közeli erdőbe menekülni kezdtek. Járőr a cigányok ellen szintén löfegyvert használt, minek következtében egy 25 év körüli ismeretlen nevű cigány a helyszínen halva maradt, társai azonban a közeli erdőbe menekülve, nyomtalanul eltűntek. Elfogásuk iránt az intézkedés megtételre.

Ellenszegülő katona. Tóth Ádám, rövid szabadságon időzött katona, december 26-án, Majs községben, az öt távirati felhívás folytán bevonulásra utasító Németh Antal dályoki őrsbeli csendőrnek, fegyverét lefegyverezési szándékkal megragadva, ellenszegült. Németh csendőr az ellenszegülő ellen, miután az az ellenszegüléssel ismétellen hozzá intézett ezirányú felhívásra sem hagyott fel, löfegyvert használt és azt életveszélyesen megsebesítette.

Egy csendőr agyonlőtte az őrsparancsnokát. Török Ödön, beresztőci őrsbeli csendőr, december 27-én este 7 óra tájban, szolgálati fegyverét magához véve, a lak-

tanyából ittas állapotban kiszökött és a keresésére indult János József őrsvezető ez. őrmester, őrsparancsnokot a községben egy lövéssel agyonlőtte, majd pedig a meglőtt őrmester segítségére siető Illi Konrád népfőlkelőre is eredménytelen lövést tett. Török csendőr Illi népfőlkelő által lefegyvereztetvén, vizsgálati fogságba helyeztetett.

Szerelmi gyilkosság és öngyilkosság. Mátly Miklós gyomai őrsbeli csendőr, december 26-án Gyomán egy nyilvános házban, Nyeki Zsuzsánna prostituált nőt, csendőrségi forgópisztolylyal mellbe lötte, azután pedig szívenlőtte önmagát. A csendőr azonnal meghalt, a nő pedig életveszélyesen megsebesült.

Menekülő cigány. Kovács József II, ez. őrmester és Kernyi Gyula népfőlkelőből állott vágfarkasdi őrsbeli járőr, Sztojka József katonaszökevény cigány ellen, december 27-én Negyed község határában, mert az a járőr láttára futva menekült, löfegyvert használt s azt a jobbalkarján és balvállán találva, könnyen megsebesítette, elfogta és a katonai hatóságnak átadta.

KÜLÖNFÉLÉK.

Aczélszijak bőrszijak helyett. Már régóta tudják, hogy az aczélszijak, mint hajtőszijak az erőátvitelben tökéletesen helyettesítik a bőrszijakat. Az aczélszijak, használatát eddig könnyű, biztos és állandó összeköttetésének hiánya gátolta, de most ezt a hiányt sikerült megszüntetni. Az aczélszijakra, hosszúságuk és szélességük szerint több sor rendszeresen átfűrt lyukat alkalmaznak, miáltal a szij tetszésszerű elhelyezése lehetővé válik. Az aczélszijat pontosan éppen úgy helyezik el, mint a bőrszijat, megfelelő helyen szétvágják és az összeköttetéshez hasonló lyukakkal ellátott hernyőszerű alsó részt ólmoznak. Az aczélszijaknak a bőrszijakkal szemben az az előnyük, hogy jelentékenyen nagyobb forgalmi biztonságot nyújtanak és sokkal tartósabbak is. Miután az időjárás iránt érzéketlenek, mindenhol alkalmazhatók és preparálás által a rozsdától is megóvhatók. Az aczélszijak ezenfelül még sokkal olcsóbbak is és előállításukra határtalan nyers anyag áll rendelkezésükre.

Élet átlőtt szívvél. A clevelandi Charity-kórházban ámulva állanak az orvosok Kulasz János tót munkás ágya mellett. Nem tudják megérteni, hogy mint élhet átlőtt szívvél. Kulaszt tudniillik mellbelőtte régi haragosa, Ross József s a golyó a szívét fúrta keresztül. Más ember szörnyet hal, ha ilyesmi történik vele, Kulasz azonban nemcsak hogy szörnyet nem halt, de eszméletre is tért, sőt beszélgetni is tudott, mihelyt az orvosok gyógykezelés alá vették. Kulasz egyik nap este fölkereste lakásán Ross Józsefet, a kivel egy idő óta rossz lábon állott. Le akart számolni vele, de amidőn egy törött dákóval kezdett érvélni, Ross revolvert rántott és keresztüllőtte. Ezt maga Kulasz mondta el, a midőn a kórházban magához tért. Az orvosok úgy vélekednek, hogy Kulaszt csak erős idegzete tartja ideig-óráig életben, de halála minden pillanatban bekövetkezhetik.

A világ legjobbjai harmonikái

Orgonahangu, 2 váltóval 7 K, finom 9 K. Csodásan erős hangu, 3 igaz váltóval 11 K. Egész zenekari hangu 4 igaz váltóval 14 K. Erős aczél hanguak 18, 20, 25, 40 K. Finom kétsoros harmonikák, háromsorosak, gramatikus hanguak is készülnek.

Mogyoróssy Gyula királyi szab. hangszergyár

Gramofon

Csodásan erős, tiszta hangu beszélőgép 30 K, nagy «Union» szerkezettel 36 K. — Legszebb hanglemezek az összes dalok, zenék, operák, tréfás előadások stb. 60 fill.-től 3 K-ig. Javítási műterem.

Árjegyzéket az összes hangszerekről ingyen küld

Budapest, Rákóczi-ut 71. szám.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Magastátra. Nézetünk szerint az 1894. évi XII. tcz. 93. §-a a) pontjába ütköző kihágást képez.

Határszéli. 1. Csupán a tartalékos és népfölkelő legénység hozzátartozóinak van igénye. Másodfokban a főszolgabíró, esetleg elvi kérdésekben a m. kir. pénzügyigazgatóság. 2. Hadifoglyokat gyámolító és tudósító hivatal, Budapest, IX. Üllői út 1.

Vitatkozók. A kérdés most van rendezés alatt.

100. A nősülési engedély megadása nemcsak a betöltött öt évi csendőrségi szolgálat feltételétől függ s így kérelmének teljesítése nagyon is kérdéses. Az engedélyezés nincs beszüntetve.

K. J. A kérdés rendezés alatt áll. Téves az a felfogása, mintha a csendőrség a honvédség kiegészítő részét képezné, mert a csendőrség 1881. évi 3. t.-cz. alapján létesített önálló intézmény.

G. M. 1889. A Cs—20. jelzetű határozványok 3. pont, 3. bekezdésében foglalt ama rendelkezés, hogy a vezénylési pótdíj mellett az örsre vezényelték télen 30, nyáron pedig 20%-al felémelt napi betétet fizetnek, semmi esetre sem érthető azokra, kik rövid szolgálatuk teljesítése céljából (bár a szolgálatuk után vezénylési pótdíjban részesülnek is) örfjáratlappal jelennek meg valamely örsön. A hivatkozott bekezdés jelzett határozványai tehát csupán a helyettesítés, örsmegegerősítés vagy hasonló célból történő és több napra terjedő vezénylések esetére vonatkoznak s így az előbb megnevezettek úgy télen, mint nyáron, csupán a 20%-al fölemelt napibetét fizetésére kötelezhetőek. Másik kérdésére legközelebb válaszolunk.

44. T. R. 1. Csupán tényleges szolgálatban eltöltött hat év után illetékes. 2. Alig hiszszük, hogy kérelmét teljesítsék.

Vaskapu. Névtelen levélre nem válaszolunk.

Szilágyi őrmester. Üzenetünk szövegéből világosan kitűnik, hogy a legénység *magán*-küldeményeiről van szó.

Kinos helyzet. 1. Szolgálati ügy. 2. Igen. 3. Szolgálati ügy. 4. Nincs igénye, csupán a nem tényleges katonai (népfölkelő) személyek hozzátartozóinak.

Zsolnai. 1. Olvassa el lapunk múlt évi 52. számában «Virág» jelige alatt adott üzenetünket. 2. Csupán a csendőrségnél töltött szolgálati idő jöhet számításba.

Jászberény. Nem illetékes.

Öreg csendőr. 1. A közszolgálati alkalmazottak háborús segélyéről szóló 1915. évi XXII. tcz. a csendőrségre nem terjed ki. 2. Változás ezidőszereint nincs tervbe véve. 3. Ha kölcsönös megegyezés jön létre s erről okmányt kap, úgy nem perelheti.

88. Havasi csendőr. Kérje örskihallgatáson. Felváltás nem terveztetik.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás:

Ő császári és apostoli királyi Felsége múlt évi december hó 24-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy: báró Hazai Samu honvédelmi miniszter a bajor király Ö Felsége által neki adományozott királyi katonai érdemrend nagykeresztjét a kardokkal elfogadhassa és viselhesse.

Ő császári és apostoli királyi Felsége múlt évi december hó 19-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával: besenyei László Albert vezérőrnagynak, saját kérelmére a nyugállományba való helyezését legkegyelmesebben elrendelni, ez alkalomból részére az altábornagyi czimet és jelleget díjmentesen legkegyelmesebben adományozni és legkegyelmesebben megparancsolni méltóztatott, hogy nevezetnek a legfelsőbb megalégedés kifejezése tudtul adassék.

Ő császári és apostoli királyi Felsége múlt évi december hó 27-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben adományozni méltóztatott:

a háboru idején teljesített kiváló szolgálatai elismerésül:

a hadidiszitményt a vaskorona-rend 3. osztályához: Feri Oszkár vezérőrnagynak.

Ő császári és apostoli királyi Felsége múlt évi december hó 10-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben adományozni méltóztatott:

a hadidiszitményes 3. osztályu katonai érdemkeresztet: az ellenség előtt tanusított vitéz magatartása elismerésül:

Vetter Ferencz, a 130. gyalogdandárnál beosztott, III. számú csendőrkerületbeli főhadnagynak.

Ő császári és apostoli királyi Felsége múlt évi december hó 7-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy:

a legfelsőbb dicső elismerés tudtul adassék:

az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálataik elismerésül:

Szántó István, IV. számú csendőrkerületbeli századosnak és

Dezső Sándor, VIII. számú csendőrkerületbeli főhadnagynak.

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 2.000.000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyeznek el intézetünknel, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetét után, melynél a betevő az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem köti, 5¹/₂% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett Utalványok, intézvények és chequék beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával.

Veszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

Ő császári és apostoli királyi Felsége mult évi december hó 17-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben adományozni méltóztatott:

a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálataik elismerésül:

Galambos Péter őrmesternek, a VIII.,

Veres Mihály csendőr cz. őrmesternek, a II.,

Horváth Lajos és

Gál József csendőr cz. őrmestereknek, az V. és

Oláh András csendőr cz. őrmesternek, a VIII. számú csendőrkerületben, továbbá:

az ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

Koberstein Lajos csendőrnek, a VIII. számú csendőrkerületben.

Ő császári és apostoli királyi Felsége mult évi december hó 19-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben adományozni méltóztatott:

a koronás ezüst érdemkeresztet, a vitézségi érem szalagján:

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálataik elismerésül:

Jakabos Pál őrsvezető cz. őrmesternek, az I. és Sztényer Ferencz őrsvezető cz. őrmesternek, a III. számú csendőrkerületben.

Ő császári és apostoli királyi Felsége mult évi december hó 12-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben adományozni méltóztatott:

a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálataik elismerésül:

Molnár Károly őrmesternek a VI.,

Nagy Imre,

Zán Miklós,

Puskás Ferencz és

Domokos Sándor őrsvezető cz. őrmestereknek, mind a négy a IV. számú csendőrkerület állományában.

Adományoztatott:

a hadrakelt seregnél:

Ő császári és apostoli királyi Felsége által erre felhatalmazott parancsnokság által:

az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásuk elismerésül:

az 1. osztályu ezüst vitézségi érem:

Bekes Dániel csendőrnek, a II.,

Horváth Ernő csendőr cz. őrmesternek, a VI.,

Orbán Sándor csendőrnek a IV.,

Kostyán János csendőr cz. őrmesternek, a II. és

Markovics Tádé csendőr cz. őrmesternek, az V. számú csendőrkerületben; továbbá:

a 2. osztályu ezüst vitézségi érem:

Gyurkovics Benedek és

Patrák Karácsony csendőröknek, a II.,

Bertalan Lajos,

Gazdag László,

Derjamicz Imre és

Bognár György csendőr cz. őrmestereknek, a VI.,

Nagy József III. és

Poráda József őrsvezető cz. őrmestereknek,

Gasparovicz Dusán, csendőr cz. őrmestereknek.

Mazolán János és

Pokulár György őrsvezető cz. őrmestereknek és

Orosz László csendőr cz. őrmestereknek, mind a hat a VI.,

Jákó Béla őrsvezető cz. őrmestereknek, a II.,

Papp Mihály őrsvezető cz. őrmesternek, a VIII.,

Miszner József és

Mihail Gábor csendőröknek, a II. számú csendőrkerületben.

SZÁNTÓ JÓZSEF

gépáruháza 17 év óta létezik Szegeden, a városi bérpalotában

Képes nagy ár-
jegyzékem díj-
talanul küldöm.

Képes nagy ár-
jegyzékem díj-
talanul küldöm.

Egyedül nálam kaphatók a Helical, Premier, Postielon, Britania, Eska és saját összeállítású legkedveltebb hegyikerékpárok. E gépekből hadseregünk részére is szállítottam. Pathé tünéklő beszélőgépek, lemezek és varrógépek óriási választékban, kedvező részletfizetésre is.

Várnay és Fia, Budapest, VI., Gyár-utca 26.

Nyomtatványok
Sapkák
Keztyük
Kardbojt
Celluloid kezelő és
nyakravaló
Czipőkrém
Fegyverzsir
Borotváló készlet
6, 10 és 20 éves
szolgálati kereszt
stb. stb.

Nagyvárad, Rulikovszki-ut 24. Szeged, Kárász-u. 9.

A háboru okozta személyzet hiány miatt egyelőre csak **szegedi főüzletünk**-ből intézzük el a postai küldeményünket, azért a megrendeléseket **Szeged, Kárász-u. 9.** címre kérjük.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelen minden hó
1-én, 10-én és 20-án

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

A gondatlanság büntetőjogunkban.

Irtó: Horváth István dr. ny. járásbíró.

Büntetőjogunk nem adja a gondatlanság fogalmának meghatározását, hanem a tudományra és a bírói karra bízta azt; a mi azért is helyes, mert a gondatlanság igen tág és viszonylagos fogalom, melyet csak az eset körülményeinek szorgos mérlegeléséből lehet megállapítani.

A gondatlanság képe koronkint és népenkint, sőt egyénenkint is váltakozik és függ az illető nép és egyén értelmi fokától, miveltségi állapotától és vérmérsékletétől is.

Ma, a népművelődés magasabb színvonalá folytán már jóval nagyobb gondosságot követel az állam a polgáraitól, mint pl. 100 évvel ezelőtt; de korunkban is csak az átlagos mértéket szabad alkalmazni, mert a gondosság tulenyhe felfogása a polgárokat könnyelműsége, elhamarkodottságra szoktatná; viszont a gondosság tulszigorn értelmezése az emberek tevékenységét megbénítaná és nehézkes aggodalmasságra vezetne. Az igazság itt is az arany középuton fekszik, mert az elhamarkodottságot ép úgy kell kerülni, mint a tulhajtott töprengést.

Hogy mily nagy befolyással van az emberek gondosságánál a vérmérséklet és a fegyelmezettség: arra kétségtelen példát nyújt a villamos balesetek statisztikája. Budapesten például a villamos balesetek száma ez év október havában 57 volt, melyből 6 halálos, 27 súlyos és 24 könnyű sebesüléssel járt. Ez a megdöbbentően nagy szám — összehasonlítva Bécs vagy Berlin villamos baleseti statisztikájával, nyilván a mellett tanuskodik, hogy a német és az osztrák főváros lakossága sokkal körültekintőbb, fegyelmezettebb a mi népünknel, mert a villamos szerencsétlenségek száma mintegy fele annyi, pedig a forgalom ott jóval élénkebb és nagyobb, mint fővárosunkban.

Tehát miben is áll az a gondatlanság, a melyet büntetőjogunk büntetendőnek tart? Erre megadja a választ legfelső bíróságunk, midőn egyik elvi jelentőségű határozatában kimondotta, hogy a *büntetőjogi gondatlanság abban áll, ha a cselekvő vagy mulasztó egyén a jogsértő eredményt előidézni nem akarta ugyan* (mert ez

esetben szándékos volna a tette), *de az eredmény bekövetkezését a köztapasztalásnál vagy különös tárgyismereténél (hivatásánál, foglalkozásánál) fogva előre láthatta és azt módjában s kötelességében állott volna megakadályozni.*

Megjegyzendő azonban, hogy a gondatlan eljárás beszámítását és büntethetőségét nem zárja ki az a körülmény, hogy maga a sértett is hozzájárult könnyelműsége, elhamarkodottsága vagy ittassága által a baleset előidézéséhez, mert a sértett gondatlansága nem oldja fel a vádlottat a kellő gondosság és figyelem kötelezettsége alól; a sértett kiegészítő gondatlansága csak enyhítő körülményt képez a büntetés mérlegelésénél.

Ha ellenben a vádlott gondatlanul jár el ugyan, de a sértett maga szándékosan idézte elő az eredményt: ez esetben a vádlott gondatlanságért nem lesz felelőségre vonható. Például a villamoskocsi-vezető a megengedettnél gyorsabb menetsebességgel vezeti a kocsit és ily körülmények közt valaki öngyilkossági szándékkal a villamos sínekre veti s elgázoltatja magát: ezen eredmény nem számítható be a kocsivezetőnek.

Figyelemreméltó a Curia újabb gyakorlatában, hogy az ugyanazon egy gondatlan cselekedet által előidézett több testi sértés vagy halál esetén anyagi halmazatot vagyis annyi bűncselekményt állapít meg, a hány baleset a cselekményből előállott.

Ez tömeges balesetokozásnál pl. nagy bányarobbanás vagy nagyszabású vasuti szerencsétlenségnél a legmagasabb büntetési tételnek (legfeljebb egy évvel) felemelését teszi lehetővé.

A gondatlanságtól jól meg kell különböztetni a véletlen esetet, a mely akkor forog fenn, ha a beállott sérelmet (testi sértést vagy halált) a cselekvő egyénnek sem szándékosságára, sem gondatlan eljárására nem lehet visszavezetni; vagyis mikor a bekövetkezett eredményt az illető a megkívánható kellő gondosság és figyelem mellett sem láthatta előre s így el sem hárihatta. A véletlen esetért természetesen nem lehet a cselekvő egyént felelősségre vonni. Egy példa képében szemléltetve mutatom be a szándékos, a gondatlan eljárást és a véletlent.

1. Az autó (gépkocsi) vezető tudatosan és akarva elgázolja az utba eső régi haragosát, aki belehal sérü-

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Öntőház-utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becaerés. — Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik.

léseibe, ez szándékos bűncselekmény. 2. A gépkocsivezető — megszegve az autóvezetésre vonatkozó szabályokat, gyors iramban végigszánguld egy népes utcán és halálosan elgázol az uton keresztülfutó gyermekeket: ez gondatlanság. 3. A villamos kocsival vagy a vasuti mozdony elüt egy embert, a ki öngyilkossági szándékkal eléje veti és elgázoltatja magát; ez az öngyilkos részéről szándékos cselekmény, a kocsival vagy mozdonyvezető szempontjából azonban merőben véletlen eset, mert ő azt a legnagyobb gondosság mellett sem láthatta előre s így el sem hárihatta.

Büntető törvényünk a gondatlanságból okozott emberölés és súlyos testi sértésnél két különálló csoportját állítja fel a gondatlanságnak, u. m. a közönséges és az iparszerű vagy szakszerű (hivatal vagy foglalkozás körében elkövetett) gondatlanságot. Az előbbi akkor forog fenn, ha valaki figyelmen kívül hagyja a köteles gondosságnak ezt a mértékét, amely mellett a közönséges, a mindennapi élet tapasztalatai szerint is elkerülhetne volna a balesetet.

Égő pipával megy a padlásra s a kihullott szikrától kigyulad a háztető.

Ellenben ipari vagy szakszerű gondatlanság akkor állapítható meg, mikor valaki a rendes foglalkozása, mestersége, hivatása körében (pl. az orvos, a gyógyszerész, a bába, az építész, a gépkocsivezető stb.) nem tartja be azokat a megállapított szabályokat, a melyeket a hatóság vagy a szaktudomány arra az esetre előír.

Nem szorul bővebb megokolásra, hogy az ipari vagy szakszerű gondatlanság súlyosabb beszámítás alá esik, mint a közönséges gondatlanság; mert aki oly ipart vagy foglalkozást, mesterséget űz, mely különös szakismereteket igényel, ahhoz az emberek azzal a bizalommal és meggyőződéssel fordulnak, hogy kiváló gondtal és jártassággal fog hivatása körében eljárni és a szakban előírt tudományos vagy hatósági szabályokat hiven és lelkiismeretesen fogja alkalmazni. A közönségnek beléje helyezett közbizodalma ellen vét tehát az a szakember, aki akár a szakmájában való járatlansága és tudatlansága, akár pedig könnyelműsége és felületessége folytán a szakismeretéhez folyamodóknak bajt okoz. A szakszerű gondatlanság szigorúbb megbüntetését okozhatja az a körülmény is, hogy az ilyen gondatlanul eljáró szakember (pl. bányamérnök, vasuti vonatvezető, orvos stb.) az emberek nagy tömegének testi épségét, sőt életét teszi ki veszélynek.

Ez a szempont sokkal inkább jut kifejezésre a német büntető törvényben, mint a magyarban, mert ott közönséges (t. i. a nem szakfoglalkozás körében elkövetett) gondatlansággal okozott emberölést 3 (három) évig terjedő fogházzal, míg a szakember által hivatása körében való gondatlansága folytán előidézett halálos baleset 5 (öt) évigleni fogházzal büntetettetik.

Hazai törvényünk ellenben a közönséges gondatlanság okozta halálos balesetet (btk. 290. §-a) épügy, mint a szakember által szakszerű gondatlansággal okozott emberölést (btk. 291. §-a egyaránt csak 3 évig terjedhető fogházbüntetéssel sújtja; előbbi esetben nincs pénzbüntetés, míg a szakszerű gondatlanság esetében (291. §.) 200—4000 koronáig szabható ki; valamint, hogy utóbbi esetben a bíróság belátása szerint foglalkozásának folytatásától eltilthatja az elíteltet. — Nyilvánvaló ezekből, hogy törvényünk — különösen a szakszerű gondatlanságot tulenyhén bünteti; e részben a büntetés feltétlen szigorítandó volna.

A büntetőjogi gondatlanság megvilágítására elkerülhetetlenül szükséges a casuistika vagyis egyes bírósági jogesetek ismertetése, mert csak ezton tudunk magunknak képet alkotni arról, hogy mily foku és természetű gondatlanságot tart a bíróság büntetendőnek.

E végből gyűjtöttem össze és ismertetem kivonatol legfelső bíróságunk újabb határozatait, melyekben az orvos, a gyógyszerész, a bába, a vasutas, a sofför (gépkocsivezető), a kocsis, az állattartó, háztulajdonos, házmester stb. gondatlanságát bírálja el.

Igy 438/1910. sz. határozatában orvosi műhiba miatt gondatlanságért ítéli el a kuria azt az orvost, ki a szükséges gondos megfigyelést s a megfelelő orvosi, illetve gyógykezelési intézkedéseket megtenni elmulasztotta, melyekkel a beállott üszkösödést meggátolhatta volna, holott az eredményt orvosi szakértelme és tapasztalatánál fogva előre láthatta volna.

Az eset alapjául szolgáló tényállás rövid vázlatban a következő:

A sértett jobb alkarján 1904. július 3-án megelőző 10—12 nappal, tehát a sértettnek vádlott orvos által való gyógykezelése idejében üszkösödés állott be. Vádlott a sértett karjára szoros kötések alkalmazott volt s ezeket — a sértett többszöri panaszkodása és az üszkösödést mutató tünetek fellépte daczára — le nem vette, sőt június 30-án újabb szoros kötést alkalmazott s az üszkösödés meggátolására mit sem tett. Való az, hogy az üszkösödést a vádlott által okozott szoros kötések s az idézte elő, hogy a vádlott ezeket az üszkösödést előző tünetek ellenére nyomban el nem távolította.

Az orvosi szakvélemények alapján valónak kellett elfogadni, hogy ha a vádlott a sebészet szabályait követve, a kötést nyomban leveszi s a szükséges intézkedéseket megteszi, az üszkösödést sikerült volna elhárítani.

Vádlott, mint gyakorló orvos közönséges szakértelem mellett is tudhatta, hogy az üszkösödés tünetei miben állanak s hogy azt az alkalmazott szoros kötés előidézheti, valamint ismernie kellett azt a sebészeti szabályt is, hogy e tünetek jelentkezése esetén a szoros kötést nyomban el kell távolítani és a szükséges orvosi intézkedéseket meg kell tenni az üszkösödés elhárítása cél-

Ha fáj a feje ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispeszen. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

A délnyugati harcztérről. — Az Isonzo völgye.

jából. Vádlott azonban ezt a gondos megfigyelést és a szükséges gyógyintézkedések megtételét elmulasztotta, holott e mulasztás következményeit előre láthatta. Ez okból kétségtelen, hogy vádlottat, mint kezelőorvost a sértett jobb alkarjának gyógykezelése körül gondatlanság terheli, minek folyamányaként a jogsértő eredményért büntetőjogilag felelős. Ezért a btk. 310. §. 2. bekezdése alapján a gondatlanságból okozott súlyos testi sérítés vétségében bűnösnek kimondani s megbüntetni kellett.»

A Curia 6836/913. sz. határozatában a btk. 290. §-ába ütköző és 291. §-a szerint minősülő gondatlanságból okozott emberölés vétségében mondotta ki bűnösnek azt a bábát, a ki a szülőanyát a megengedett időnél korábban hagyta el, a vérzés elállításáról és orvosi segély kirendeléséről nem gondoskodott, minek eredményeképp a szülőnő elvérzett. Megokolásában kimondja a legfelső bíróság, hogy a vádlott baba az anya kezelésénél az igazságügyi orvosi tanács véleménye szerint is oly súlyos mulasztást s kötelességszegést követett el, melyek az anya halálával okozati kapcsolatban állanak. A nevezett tanács véleménye szerint ugyanis a baba, ki a szülő nő mellett — a szülést is beszámítva, csak egy órát tölt, — még rendes szülés esetében is kötelességmulasztást követ el; mert az előírás szerint nem hagyhatja el a szülőnőt 3 óránál hamarabb; ha ilyen baj történt, nem távozhatik addig, míg az előhívott orvos erre engedélyt ad. Már pedig a baba sietve, ok nélkül és erőszakosan távolította el a méhlepényt s bár tudta, hogy hiányzik a lepenyészlet burkolatdarabja is a pete függelékeiből, magára hagyta a szülőanyát s ismételt hívásra is csak akkor tért hozzá vissza, mikor már halott volt. Tekintve, hogy az anya a szülés után még pár órát élt, vérzése nem volt rohamos s az idején érkező orvosi segély minden valószínűség szerint megmenthette volna. A vádlottat tehát büntetőjogi beszámítás alá eső gondatlanság terheli, mert a sértett halála vádlott ama kötelességmulasztása folytán állott be, hogy a sértettet a megengedettnél hamarabb hagyta el s a vérzés elállításáról és illetve orvosi segély kirendeléséről nem gondoskodott. A mellékbüntetés: azaz a bábának foglalkozása gyakorlatától való eltiltását, azért mellőzte a bíróság, mert jelen esettől eltekintve hivatását mindig szakértelemmel és sikeresen látta el.»

A gyógyszerész gondatlanságát állapította meg a Curia oly esetben, midőn az az orvosi vények (receptek) elkészítésére vonatkozó szabályok megszegésével kettő gramm «calii natrii tartaricum» helyett ngyanily mennyiségű «calium stibio tartaricum»-ot szolgáltatott ki, a mi a sértett betegségét halálosra fordította. Ezért őt a btk. 291. §. alapján egy havi fogházra és 100 korona pénz-büntetésre ítélte.

Az ítélet megokolása szerint vádlott beismerte, hogy a Dr. V. Z. orvos által kiállított vényt (receptet) az ő gyógyszeréjébe vitték s hogy a vényben irt «calii natrii tartaricum» helyett elnézésből, tévedésből «Calii stibio tartaricum»-ot* olvasott s ezt az orvosságot készítette is el.

A gyógyszerből az elhalt V. J.-nek egy kávéskanálnyit adtak be, mely az országos bírósági vegyész véleménye szerint 0.1639 gr. calium stibio tartaricum-ot tartalmazott; a vegyész szerint a vényen látható «natrii» szó elég világosan van írva s azt «stibio»-nak olvasni nem lehet; de ha «natrii» szó helyett «stibio» szó lett volna tényleg írva, a vádlott, mint gyógyszerésznek nem lett volna szabad a «stibio»-ból kettő gramm mennyiséget kiszolgáltatni, mert ennek — felkiáltójel nélkül kiadható legnagyobb napi adagja: csak egy gramm.

Az igazságügyi orvosi tanács véleménye szerint az óriási adag «hánytató borkő» (stibium) beadása a sértett betegségét halálosra fordította volna még akkor is, ha a tüdő- és mellhártyalob magában nem lett volna halálos kimenetelű.

Az orvosszakértő véleménye szerint a mérget tartalmazó szer rendelésénél — ha a maximális (t. i. a megengedett legnagyobb) adagon tulmenő adagot rendel az orvos — a vényre figyelmeztetőképpen felkiáltójel kell alkalmaznia. Ilyen jel hiányában csak a rendelőorvos megkérdezése után szabad az orvosságot kiszolgáltatni.

Az országos bírósági vegyész szerint a rendelő orvos szabálytalanul járt el, midőn a felkiáltó jelet nem alkalmazta; de nem menthető vastag gondatlanság terheli vádlottat is, hogy a gyógyszert felkiáltójel nélkül — ha a vényt helytelenül olvasta le, — mégis kiszolgáltatta.

Az igazságügyi orvosi tanács véleménye alapján megállapíthatónak találta, hogy az elhalt halálát a «hánytató borkő» idézte elő s így vádlott gondatlan cselekménye s a bekövetkezett eredmény között meg van az okozati kapcsolat. Az orvosszakértői vélemény szerint ugyan a sértett halála a betegség súlyos volta miatt is beállhatott volna; kétségtelen azonban, hogy vádlott által kiszolgált gyógyszer a halált elősegítette s előidézésére alkalmas is volt.» — (Curia 207/1911. sz. a. III. bünt.-tanács.)

(Vége köv.)

* A «stibium» = hánytató borkő ugyanis ilyen erős adagolásban esetleg halált okozó méregként képes hatni gyengébb szervezetű egyénnél vagy gyermeknél; ha az orvos kivételes esetben mégis ilyet rendel, — hogy a gyógyszerész különös figyelmét felhívja: felkiáltójel köteles a vényen alkalmazni s e nélkül a gyógyszerésznek az orvos külön megkérdezése nélkül a gyógyszert nem szabad kiszolgáltatnia!

Nedves lábak

ellen csak úgy védekezhetünk, ha bakancsot, csizmát a rég bevált izoláló hatású «CAMPOLIN» törvényileg védett vízhatlan bőrkenőccsel kenjük. — Kérjen prospektust az egyedüli gyártója:

Krayer E. és Társa ozégtől, Budapest, V. kerület, Váci-ut 34. szám.

Fiók: V. ker., Váci-ut 6. és IV. ker., Királyi Pál-utca 20. (Kálvin-tér mellett). III. ker., Flórián-tér 18. sz. Újpesten: Árpád-ut 40. szám.

A délnyugati harcstérről. — Doberdói téjkép.

A szuezi csatorna.

Angol és semleges kereskedőkörökben nagy a megörkönyödés, mert híre jár, hogy az angol kormány elzárja a Szuezi-csatornát. Lehet, hogy még csak annak a híre szöktette föl a biztosítási és szállítási díjakat 30—40 százalékkal, hogy a hajóknak a Jóreménység fokán át vezető útja 11,000 kilométer távolságtöbbletet jelent, ám a szándék, úgy látszik, megvan és ha ma nem, úgy holnap bizonyosan perfektuálódik is. A Szuezi-csatorna elzárásával Angolország nemcsak önmaga ellen vét a legnagyobb mértékben, a mikor így legrövidebb hadtápvonalát leköti és odahaza is súlyos gazdasági válságot idéz föl, hanem egyuttal a legsúlyosabb sebet ejti a nemzetközi jogon, melyet pedig a világháború során már eddig is megszámlálhatatlan alkalommal lábbal tiport. E cselekedettel bizonyítja a legfényesebben, hogy sokat hangoztatott felsőbbsege a tengeren, egész világhatalma a leszögeztett jogok letiprásán, a más nemzetek részéről becsületes jóhiszeműséggel, komoly szándékkal és morális felelősségérzetükkel s ép jogérzékükkel vállalt és garantált nemzetközi megállapodások semmibevevésében gyökerezik és nem húsból és vérből való nemzeti erőben.

A Szuezi-csatorna jogilag a világ legszabadabb útja! Ma is sokan az egyiptomi államterülethez tartozó műnek, sőt angol tulajdonnak hiszik, mert Angolország — miután a mult század közepén elébb ellenezte a szuezi földszegély átszelését, — később mégis mindent megtett, hogy annak birtokát magához ragadja. Ám a Szuezi-csatorna ma épp oly kevésbé Angolországé s ma is azé a francia részvénytársaságé, mely készíttette s 1869-ben az egész világ számára megnyitotta. A mennyi a Szuezi-részvényekből ma Angolország birtokában van, (s ez körülbelül 90 millió korona értéket jelent), eredetileg az egyiptomi kedivé volt s 1875-ben az akkor pénzsűkében lévő Izmail alkirálytól szerezte meg egy furfangos angol újságíró: Green wood. Nehogy azonban az üzlet a parlament elé s így nyilvánosságra kerüljön, az akkortájt való miniszterelnök: Beaconsfield lord a maga nevére vette zálogba a részvényeket kerek négy millió fontért, a mely összeget viszont a londoni Rothschild előlegezte kerek százezer font jutalék fejében. A Szuezi-csatornának azonban Angolország ma épp úgy csak részvényese, mint volt 1888 október 29-én, a mikor a nemzetközi jog nézőpontjából valóban ideális megállapodás jött létre a csatorna szabad használatára

nézve. Mert igaz ugyan, hogy a Szuezi-csatorna Egyiptom küszöbe és India kapualja, azonban világkereskedelempolitikai nézőpontból még ezenfelül egész Európa és Ázsia szempontjából óriás fontosságú utvonals tudnunk kell, hogy e világkereskedelemre egyetlen új hajózási vonal sem gyakorolt ekkora, valósággal forradalmi hatást, mint éppen ennek az utvonálnak a megteremtése, mely valamennyi európai kulturállamot a gazdag Dél- és Keletáziával a legszorosabb kötelékbe hozta. Hiszen míg a csatorna megnyitásának évében 435, addig 1912-ben már 5400 hajót tett ki évi forgalma. Míg például a Panama-csatorna minden nagyszerűsége mellett elsősorban az Északamerikai Egyesült-Államok javát szolgálja s nem is lehet másként, mert annak vidékére az amerikai köztársaság úgy politikai, mint katonai tekintetben már eleve rátette a kezét, addig a Szuezi-csatorna szabadsága és a szó szoros értelmében mindenkié volta egész Európa, sőt Ázsia összes hajózó államainak elemi és közös érdeke, melyet az említett 1888. évi nemzetközi megállapodás, jogi nézőpontból lehető legideálisabban szentesített. Másként elképzelhető-e, hogy e megegyezést aláírták volna Franciaország, Olaszország, Németország, Törökország, Ausztria és Magyarország, Görögország, Hollandia, Svédország, Norvégia, Dánia, Portugália, Spanyolország, Angolország, sőt Japánország és Khina is?

E megegyezés nemcsak hogy semlegesnek mondotta ki a Szuezi-csatorna szakaszát, hanem a szó szoros értelmében sérthetetlennek, abszolút békét rejtőnek deklarálta, a hol szerződészerűen minden ellenségeskedés ép úgy meg van tiltva, mint a hogy meg van tiltva bárminő, a védelem céljait szolgáló művek építése stb. Ha valahol, úgy a mesterségesen készített világhajózási jelentőségű víziutaknál a legnagyobb mértékben megokolt a háborús akciók kizárása. Ez eszme megvalósításának jogi bázisa meg van az említett s Konstantinápolyban megkötött nemzetközi szerződésben, a melyben igazán az összes kulturállamok kötelezően kimondták, hogy a Szuezi-csatorna békében csakúgy, mint háborúban lobogókülönség nélkül szabad utat ad minden kereskedelmi és hadihajónak s a csatorna szabad és korlátlan használatát egy államnak sincs jogában akadályozni, vagy csak megnehezíteni, sem pedig a csatornát blokkolni! S a szerződés egyik pontja külön kiemeli, hogy még akkor sem, ha a hadviselő államok egyike Törökország! (Mint a jelen esetben.) A Szuezi-csatornában, az annak torkolatánál levő kikötőkben, vagy ezektől három tengeri mérföldre szóló távolságban (öt és fél kilométer) szünetelnie kell tehát minden ellenségeskedésnek, e határvonalon megszűnik a hadijog érvényessége. A Szuezi-csatornát tehát helytelen dolog nemzetközinek nevezni, mert ily jellege kizárná azt, hogy hadatviselő felek hadihajói azon egyáltalán áthaladhasanak. Igaz, hogy e hadi hajóknak éppen csak annyi időig szabad úgy a csatorna torkolatánál levő kikötőkben, mint magában a csatornában tartózkodni, a mennyi élelmiszerral való ellátásukhoz szükséges s ez idő például sem Port-Szaidban, sem Szuezben nem lehet több 24 óránál. Hadi állomáshajókat a hadatviselő államok a csatornában s annak kikötőiben épp úgy nem tarthatnak, mint a hogy semmiféle flotta sem állomásozhat ott

Czimbalmot, hegedüt, tárogatót, harmóniumot és az összes fuvó- és ütő-hangszereket

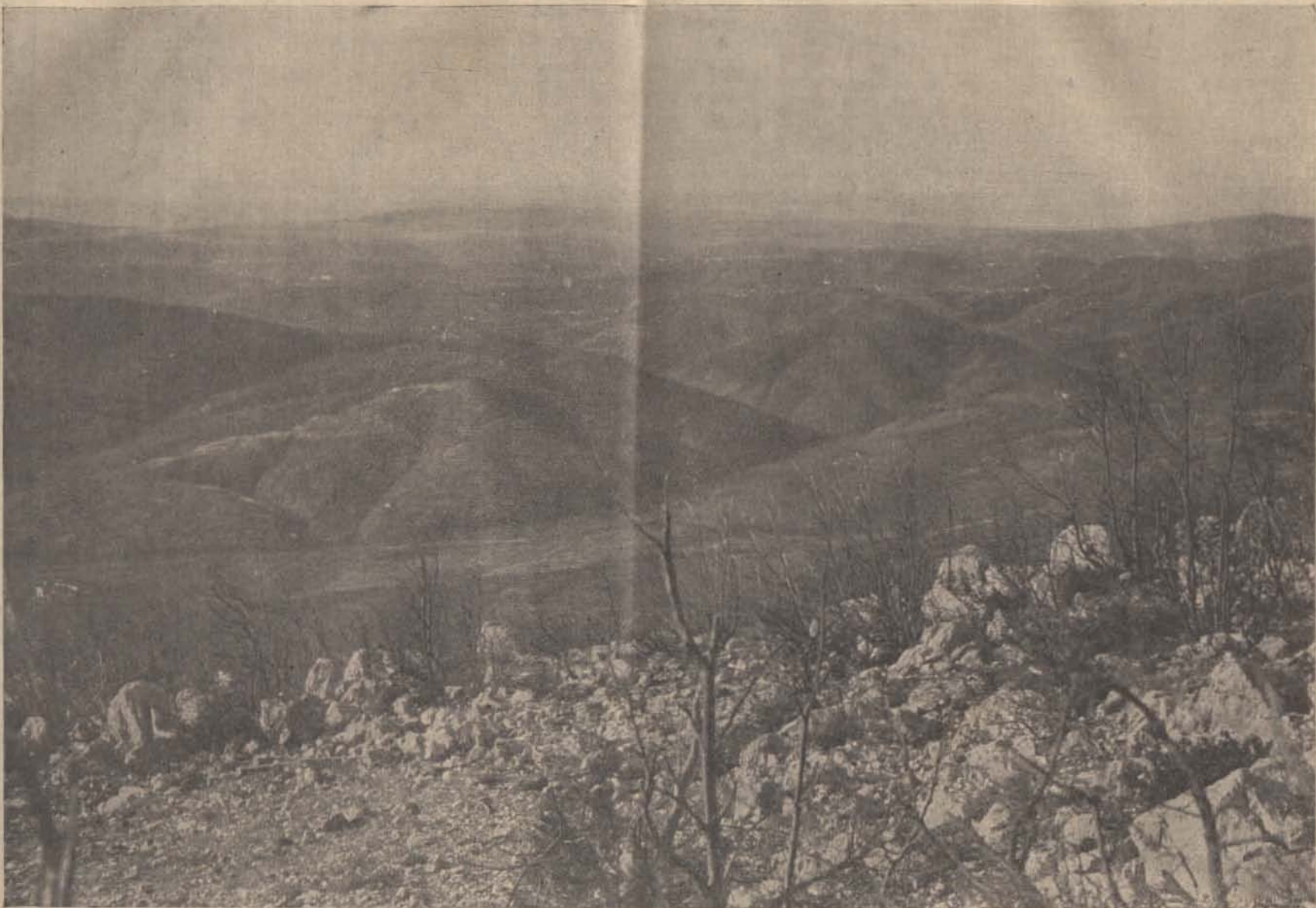
ugyszintén azok alkatrészeit és húrokat általánosan elismervé legjobban szállít Magyarországon legelső, legnagyobb és legrégebb hangszergyára. . . .
Árjegyzék minden hangszerről bérmentve küldetik.

SCHUNDA V. JÓZSEF

cs. és kir. udv. hangszerszállító, az orsz. m. kir. zeneakadémia, valamint az összes budapesti színházak hangszerszállítója, a pedál-czimbalom és rekonstruált tárogató egyedül feltalálója. Alapított 1847-ben.

Budapest, IV. ker., Magyar-utca 16.—18.—26. szám.

A délnyugati harsztérről. — A hol az olaszok vannak.

huzamosabb időig. Épp oly kevéssé szabad csapatokat vagy hadiszereket kirakodni. A tengeri zsákmányra nézve pedig az a roppant érdekes megállapodás, hogy ha az egyik hadatviselő államnak kereskedelmi hajója az ellenséges hadihajóval a nyomában a szuezi szférában keres menedéket, a két hajó eltávolításának ideje között 24 órának kell eltelnie.]

A szuezi-csatorna szabad használata és minden erőszakosság preventív elhárítása tehát, — mint látjuk — háború esetére is a lehető legszabatosabban és legliberálisabban garantálva van, még a hadviselő államok hajói számára is — a papíron. Angolország 1904-ben a francia marokkói affér alkalmából még külön is garantálta a csatorna szabadságát és sérthetetlenségét, ám másfél év alatt elégszer tapasztalhattuk: mit ér az angol szó és mit ér az angol államférfiak aláírása, az angol állami pecsét egy nemzetek között való megegyezésen. Különösen most, a mikor a Suez-csatornáról van a szó, mely Angolország gazdasági és katonai organizmusának a szive, a hol legérzékenyebb idegei összefutnak, a hol gazdaságának ütőerei egybekapcsolódnak. Látuk, hogy az angolok már 1914-ben, tehát a háború első négy hónapjában a brémai és hamburgi hajóstársaságok 18 nagyobb hajóját Suezben egyszerűen elkobozták, a csatorna mindkét oldalán erődítéseket emeltek, a csatorna torkolatában de beljebb is aknákat raktak le, a csatorna szájánál hajókat sülyesztettek el, a csatornát megrakták a saját hadihajókkal, melyek eddig is minden idegen járóművet megállítottak és átkutattak szóval a Suez-csatornát, mely mindnyájunké, úgy kezelték, mint a magánvagyonukat. Most mutatkozik az 1888. évi megegyezés hibája, a mely abban van, hogy ugyanakkor nem mondták ki egyuttal Egyiptom semlegességét is, a mely anyagilag is biztosíthatta volna a Suez-csatorna szabadságát, a melynek most, — ha csakugyan elzárják — sírját ássa a perfid Albion. És ennek legnagyobb veszedelme, hogy ha megteszi most a háborúban, megteheti bármikor, a béke idején is s ezzel tönkretetheti az egész Európa-ázsiai tengeri kereskedelmet. A Suez-kanális igazi életre csak akkor ébred, ha — a mit szívből kívánunk — Kitchener lordot, a régi szudáni szirdárt és ausztráliai katonáit sikerül kidobni az ígéret földének szomszédságából.

KÉPEINKHEZ.

A délnyugati harcztérről.

Előző számunkban megemlítettük a délnyugati harcztér terepnehézségeit és azt a fáradhatatlan hősies küzdelmet, amelyet dicső katonáink az ottani rendkívüli nehézségek, az erős, téli hideg időjárással kapcsolatos szenvedések elhárításában kifejtettek azért, hogy a szintén hasonló körülmények között támadó ellenséggel szemben az eddigi sikernek megfelelő módon továbbra is ellenállhassanak, több mint félév óta sikertelenül ostromolt védővonalunkat ezután is eredményesen tarthassák, sőt ahol és amikor csak lehet, az ellenséget nyugtalanítsák és annak lehetőleg mindenütt kárt okozzanak.

A jelen számunkban ugyancsak a délnyugati harcztérről mutatunk be újabb fénykép-felvételeket. Ezek a képek a harcztér egyes pontjairól valók s az előbb említett küzdelmeknek igazolására a harcztérnek éppen olyan pontjairól, amelyeket olvasóink már az olaszokkal való háborunk óta ismernek a harcztéri tudósításokból. Ki ne emlékeznék olvasóink közül az Isonzo völgyére? A közölt leírások szerint természeti szépségekben egyik leggazdagabb része ez a délnyugati harcztérnek. Békés időben valósággal szemet-lelket gyönyörködtető hegyvidék, ahova üdülni, szórakozni, gyönyörködni jártak még az ellenségeink is.

Ám most a pusztulás képe tűnik itt mindenütt a szemlélő elé. A hegyoldalakat s a folyó virágos völgyeit felszakgatta a bombák, gránátok hónapok óta tartó zápora. A hegyoldalakat koszoruzó erdők fái, innen is, túl is, megtépázva, összetörve, letarolva földön hevernek. Lövészárkok, drótsövények s egyéb védművek szeldelik át a terepet ott, ahol békés időben citrom és narancsligetek, virágos kertek és díszes nyaralók fogadták a természet szépségeiben gyönyörködni vágyódó emberiséget.

S ha ezekhez hozzávesszük az Adriai tenger felől zugva, bugva, sivitva betolakodó Bórát, amely csontig-velőkgig hatoló éles szelével a legvédettebb helyekre is befurakodva, megdermeszti s a lerakodott hómezőkről felkavart tükhöz hasonló apró hősziánkokkal bepermetezi úgy a lövészárkok védelme alá huzódó, mint a hegyek oldalán kigyózó szerpentineken élelmet és muni- cziót szállító embereket és állatokat, képzeletben előtünk áll a volt paradicsomi vidék tönkretéve, amelynek kapujából szenvedésekben megedződött s talpig fegyverben álló hős katonáink már több mint félév óta utasítgatják vissza az erőszakoskodó olaszokat: ott künn (a lombardiai sikon) és ott fenn (a menyországban) tágasabb!

HIREK.

Dr. Hans Gross gráci egyetemi tanár, a világhírű kriminalista, a mai modern bűnügyi nyomozás uttörője meghalt. Hirnevét tulajdonképpen a «Haudbuch für Kriminalrichter» (Kézikönyv a vizsgálóbírák részére) című könyvével alapította meg, amelyben az addig a bűnügyi nyomozás terén folytatott teoretikus tételek helyett, a gyakorlati eljárásra igyekezett a vizsgálóbírákat és a nyomozó hatóságokat rábírni, hogy mily kiváló eredménnyel, azt az elmúlt két évtized statisztikája tanúsítja leginkább, amikor úgyszólván az egész világ kriminalistái a Gross rendszer (és nem Sherlock Holmes) szerint dolgoztak és értek el szebbnél szebb eredményeket. Az ő szerkesztésében jelent meg a világ kriminalistái között annyira ismert «Archiv für Kriminal-Anthropologie und Kriminalistik» című folyóirat is,

Szántó Lajos gépfőraktára Szegeden

Zaóter-bérház, Városháza mellett. (Rákóczi szoborral szemben.)

Csendőrségi fegyvergyári kerékpárok. — Csendőrségi diszvarrógépek. — Világhírű tűnélküli pathéfonok. — Világhírű tűs gramofonok. — Lemez újdonságok és kerékpár felszerelési cikkek főraktárosa.

Csekély havi törlesztés! • Képes főárjegyzékem díjtalan! • Csendőrségi Urak legkedveltebb bevásárlási helye.

amely különösen a psychologusok előtt birt nagy becsel.

Adományok. A harctéren megvakult katonák és azok családtagjainak segélyezésére Tóók István őrsvezető cz. őrmester, őrmestői őrsparancsnok 55 K 50 fillért küldött hozzánk, mely összeghez a gyűjtést rendező Tóók őrmester 20, annak neje szül. Dinda Mária 10, Jacsó István csendőr 13 K 50, Smidts Ferencz, Auscht György, Vig András, Székely József és Szabó István népfelkelők 1—1 koronával járultak hozzá, 7 K pedig kisebb adományokból gyűlt össze. Ugyane célra Krecza László járásőrmester Szilágysomlyóról 4 K. Kis Kálmán őrmester, a tarnamérai őrsről pedig a hadiárva és özvegyek részére 20 K, végül pedig a zombrádi őrs által december 25-én, a vöröskereszt javára Rozenfeld Ferencz zombrádi lakos lakásán rendezett teaestély jövedelmeként, Debreczeni cz. őrmester 45 K 80 fillért küldött be hozzánk, mely összeghez Schiller Mór, ifj. Vas József, Lövi Lipótné, Pap Mária 80—80 f., Kulász Antal és Surtea Román valamennyien peleskefalvai lakosok 1—1 K, Krisztea Valér, Rozenfeld Ferencz, 1.60—1.60, Vas Andor 4, Zimbrán György 1, Serb Flóra 1.20, Neustadt Géza, Muzik Pál, Lukács András, Engel Jánosné, Krausz Józsefné 2—2, Nyámcz Zoharie, Frehr Mihály, Engel György 1.20—1.20, Damla János 9.20, Helstein Mihály 1, Debreczeni János cz. őrmester 2, Mrena János csendőr 80, Bende Lajos csendőr 2.40, Szabados János népfelkelő 1.60 és Torda Gábor tartalékos gyalogos 60 fillérral járultak hozzá. Az összegeket rendeltetési helyére juttattuk.

Gyászhir. Dr. Balogh Elek, Nagyszalonta város ny. tisztí orvosa, ny. vasuti orvosi tanácsadó, a nagyszalontai református egyházmegye tanácsbírája, a Ferencz József-rend lovagja, 27 éven át volt csendőrségi orvos, tevékeny életének 71., boldog házasságának 40. évében, január hó 2-án, este 7 órakor, hosszas betegeskedés után elhunyt. Hült teteme január 5-én d. e. 10 órakor a református templomban elmondott emlékbeszéd után, a nagyszalontai Rákóczi-uti református temetőben helyeztetett örök nyugalomra. Halálát nagy és előkelő rokonság gyászolja. Nyugodjék békében!

Kérelem. Mátyus János Zalatnán állomásozó csendőr, kéri azon őrsparancsnokságot, amelynek őrsére Kálca Vazul gyalogos jelenleg beosztva van, hogy a zalatnai őrsről történt eltávozása alkalmával, a közigazdálkodás terhére tévesen elszámolt 9 K 96 fillért tőle bekövetelni s azt a zalatnai őrsnek megküldeni sziveskedjék. Ha nevezett gyalogos nem volna tisztában a követeléssel, ugy az őrstől felvilágosítást nyerhet.

KÜLÖNFÉLÉK.

Moltke vezérezredes a mi katonáinkról. Egy bécsi ujság berlini munkatársának kérdésére, vajjon az osztrák és magyar csapatok működése megfelelt-e várakozásának. Moltke vezérezredes a következőket felelte: Az ön kérdésére, hogy az osztrák és magyar csapatok működése és tevékenysége ebben a háborúban megfelelt-e a hozzájuk fűzött várakozásnak, legjobban felelnek azok a hősi

tettek, a melyeket az egész világ ismer. Véres harcuk a kárpáti fronton óriás ellenséges túlerő ellen és a legborzasztóbb éghajlati viszonyok között, dicsőséges részvételük az oroszoknak Galiciából és Lengyelországból való kiverésében, csodálatraméltó küzdelmük Karintiában, Tírolban és az Izonzon, a melylyel most már több mint fél esztendeje szilárdan állnak ellen az összes olasz hadseregek, a szerbiai győzelmek, a melyek oly fennen hirdetik az osztrák és magyar fegyverek dicsőségét, mindezek oly dolgok, a melyek mellett ezek a hadseregek nem szorulnak magasztalásra. Ezek a haderők, a melyek oly hősiiesen verekedtek, a legnagyobb elismerésre és csodálatra méltók.

A csernoviczi orvos története. Egy magyar hadnagy írja, hogy a napokban Pilsenbe utazott s a vasuti kocsi szakaszában egy orvossal ismerkedett meg. Amikor utitársa egy véletlen folytán rájött arra, hogy ő magyar, egyszerre fölugrott a helyéről és mind a két kezét feleje nyujtva, fejezte ki örömét, hogy magyar emberrel találkozhatik. És a következő percekben a legnagyobb elagadtatás hangján szólt rólunk, a kiket nemcsak szeretni, de tisztelni is megtanult a háború folyamán. Elmondotta, hogy a csernoviczi kórházak egyikének volt vezető főorvosa s a mikor a harcok megindultak, 57 éves kora daczára önként jelentkezett s azóta mint orvos működik a különböző kórházakban. Mikor Csernoviczből menekülni kellett, már nem vehette ki pénzét az onnan szintén elmenekült bankból s ismerőseitől csakis néhány koronát tudott kölcsön kapni, a mivel a magyar határig eljuthatott. E pénztelen és súlyos helyzetében találkozott egy alispánnal, a ki előtt föltárta állapotát. Az alispán minden szó nélkül és azonnal adott neki kétszáz koronát, nem engedve meg, hogy irást adjon róla. Az orvos azóta mint katonai kórházi főorvos működik és igen sok alkalma volt arra, hogy a beteg és sebesült magyar katonákkal megismerkedjék, a kik szeretetét és tiszteletét a legnagyobb mértékben kivívták, arra a meggyőződésre birva, hogy a magyar ember gálériájának és a magyar katona csodás vitézségének az egész világon nincs párja.

A japán császár vagyona. A japánok császártját mostanában koronázzák meg, és noha háború van, a szokásos, teljes pompával. Ez alkalommal talán nem lesz érdektelen fölemlíteni, hogy milyen vagyona is van a japán császárnak. A császár magánvagyona kereken 250 millió korona. E vagyonhoz még hozzá kell számítani 25 milliónyi hadikölcsönt és kötelezvényt és a régi japán államvasut 27,422 részvényét és a Hakkardo-Paulo társaság 27,600 részvényét. Ezek szintén 250 millió koronának felelnek meg. A császár ezenkívül rendelkezhetik a császári erdők és birtokok jövedelmével is, a miknek értéke szintén másfél milliárd korona. Ez a nagy magánvagyont tette lehetővé, hogy a császár mindössze nnyiszor visszautasította a minisztereknek a civilizista fölemelésére vonatkozó javaslatait. A civilizistája évenként 8 és fél millió korona. A japán császár évenként igen nagy összegeket ad a sürgős állami szükségletekre.

Ne vegyen hangszert, míg **REMÉNYI MIHÁLY**

a magyar kir. Zenekadémia házi hangszerkészítője

legujabb árjegyzékét át nem olvasta, melyet ingyen és bérmentve küld Budapestről, Király-utca 58.

Hegedűk, fa- és rézfúvóhangszerek, czimbalmok. — Zenekarok teljes felszerelése. — Csendőrök különös, figyelmes és olcsóbb kiszolgálásban részesülnek. — Régi hangszerek becserélése és javítása.

Minden hangszerről árjegyzék külön-külön kérendő.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

888. Kolozsvár. 1. Kérje szolgálati uton. 2. Nem tudunk róla. 3. Az illetékszabályzat 106. §. 2. pont, 5. bekezdése világos rendelkezést tartalmaz. 4. Csak akkor, ha a vasuton és előfogaton megteendő út együttvéve a 15 kmt meghaladja.

K. P. és Tóth népf. Sásd. Népfölkelési tényleges szolgálatra a csendőrséghez beosztott *nyugállományu* csendőregyének családjának hadisegélyre igénye nincsen.

Gömör 30. A jelentkezés helyes formája: «Örmester úr, alázatosan jelentem . . .»

76. Nős egyének közül előreláthatólag csupán azok fognak felvétetni, kik egyébkénti alkalmasságuk mellett, tényleges csendőrségi szolgálatuk ideje alatt nősültek és az 1912. évi LXV. tetz. életbeléptetése után helyeztetek nyugállományba. A jelentkezők különféle feltételeket nem támaszthatnak.

4 csendőr és Piros rózsza. Igen. Rendelet a közel jövőben fog kiadatni.

Szőke csendőr. Az a törődöttség fokától függ.

Nagyselyk. E kérdés még nincs szabályozva. Leghelyesebb, ha az örs ezirányban a szárnyparancsnokság döntését kéri ki.

P. örs. Kivánsága aligha teljesülhet, mivel a különböző kibocsátású hadikölcsönkötvényeknek más-más kezdőidejű kamatszélvényei vannak, másrészt a kötvények tudunkkal csupán 50, 100, 1000 és 10.000 koronás czimletekben kerültek kibocsátásra,

000. A tulajdonjognak a vételár teljes lefizetéséig való fenn tartásával eladott ingó dolog, ezen feltétel bekövetkezéséig, az átadás daczára az eladó tulajdona marad, a birláló vevőre nézve tehát idegen ingó dolgot képez, melynek jogtalan eltulajdonítása vagy elzálogosítása a Btk. 355. §-ban meghatározott sikkasztást képez.

1888 19 D. 1. Nem fog megszakítást képezni 2. Minthogy a hadtápot természetben kapják, annak váltsága az elmúlt időre nem lesz megtérítve.

K. F. 1911. Nyugdíjának az 1912. évi LXV. tetz. értelmében leendő újramegállapítására igénye nincs és ez irányban való esetleges kérvényezés is czéltalan.

Pippa népf. Kérje szolgálati úton.

D. M. Vitézségi éremmel való kitüntetésben csupán a tisztjelöltek (hadapród, zászlós stb.) és legénységi egyének részesülnek. Az érempótdíj illetékes.

Szabolcsi D. S. Nézetünk szerint a közzgazdálkodásban részes egyén gyengélkedése ideje alatt — ha külön étkezésre igényt nem tart — ugyanazon napibetétet tartozik fizetni, mint a többi részes legénység.

Fürdő. A postahivatalok hivatalos óráit a postaigazgatóság állapítja meg s az a hivatalokban látható helyen ki van függesztve. Ha az örs súlyt helyez arra, hogy postai küldeményei vásár- és ünnepnapokon, a vonat érkezése után, hivatalos

órákon kívül is kiadassanak, úgy ezt a posta- és távirdaigazgatóságnál hivatalosan kell kérelmeznie.

B. Gy. 1. Házbérsegélyt nem ismerünk. 2. A segély összege az egyes vidékek és a segélyre utalt családi és kereseti viszonyai figyelembe vétele mellett, különböző kiszabásban van megállapítva. 3. Csendőrségnél teljesítendő népfölkelési szolgálatra, a még védköteles korban álló egyének nem alkalmazhatók.

0000. 1. Nem tudunk róla. 2. Igen.

Horvát népfölkelő. Nézetünk szerint a hozzájárulás az örs közétkezésében résztvevő valamennyi egyénre egyformán kötelező.

A. A. Erdélyhavasi örmester. Igényjogosultságának fennállása esetén kérelmét szolgálati uton előterjesztheti.

Csendőrörmester Biely-Lugi. 1. Lapunk hivatalos részében foglalt közlemények csupán rendeleti közlöny vagy állományparancsok alapján tárgyalhatók. 2. Zsoldemelésről nem tudunk. 3. A hadrakelt sereghez beosztott csendőrnek 1 K 20 f. pótdíjra van igénye; ezenkívül más *pótdíj* semmiféle czimen sem illeti meg. A tömegátalány rendes béke-kiszabásban, az állomány-illetékes csendőrkerület által változatlanul felszámítatik.

Jegenyefa. 21 évi *csendőrségi* szolgálat után, amely felemelten 24 év, 8 hónapot tesz ki, évi 1190 korona nyugdíjra és évi 280 korona lakbérnyugdíjra van igénye. Kedvezményes nyugdíj teljes szolgálatképtelenség esetén, a sérülés (sebesülés) fokához képest, a miniszterium által esetről-esetre állapítatik meg.

Szimán örmester. Sorsjegye nem nyert.

FEJTÖRŐK.

Képtalány.

! Számtalány.

! Egy egészben négy negyed, fertály van. Melyik az az egész amelynek csak két negyede, fertályja van?

Betűtalány.

V r S

Megfejtési határidő: 1916 január 31-ig.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet királyné szanatorium-sorsjegye lesz kisorsolva.

HEGEDÜ

Csodásan szép hangu, vonóval, teljesen felszerelve 8 korona.

Ébenfa felszereléssel 12 és 18 kor. Mesterművek 20 és 40 korona. Egész finomak részletre is. Rosszakat művésziesen javít.

Arjegyüket az összes hangszerekről ingyen küld

Mogyoróssy Gyula kír. szab. hangszergyár

CZIMBALOM

szab. aczélszerkezettel, részletre is. Csodáerős, tiszta hangu

TÁROGATÓ és régi magyar hangszer, csodásan szép hangu, 5 billentyűvel 16 kor., 6 billentyűvel 21 kor., 8 billentyűvel 25 kor. Valódi rózsafából 70 K, 80 K és feljebb. Finomabbak részletre is kaphatók.

Budapest, Rákóczi-ut 71.

Fuvolák, cziतरák stb. Hurok. Javítási műterem stb.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás:

Öcsászári és apostoli királyi Felsége mult évi december hó 5-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben adományozni méltóztatott:

a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálataik elismerésül:

Mojsza János,
Józsa Imre őrmestereknek és
Filipp Miklós csendőr cz. őrmesternek, a VII.,
Korek Simon őrmesternek és
Szekulits Lázár őrsvezető cz. őrmesternek, a II. számú csendőrkerületben.

Ö császári és apostoli királyi Felsége mult évi december hó 14-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben adományozni méltóztatott:

a koronás ezüst érdemkeresztet, a vitézségi érem szalagján:

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálatai elismerésül:

Jenei Gusztáv csendőr cz. őrmesternek a IV. számú csendőrkerületben.

Ö császári és apostoli királyi Felsége mult évi december hó 23-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben adományozni méltóztatott:

a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálataik elismerésül:

Blesics Sándor őrmesternek, az I.,
Zimmer Ferencz csendőr cz. őrmesternek, a II.,
Vas Sándor csendőr cz. őrmesternek, a III.,
Bíró István csendőr cz. őrmesternek, a VII. számú csendőrkerületben és
Klement József csendőr cz. őrmesternek, beosztva a VI. csendőrkerület parancsnokságánál.

Adományoztatott:

a hadrakelt seregnél:

Ö császári és apostoli királyi Felsége által erre felhatalmazott parancsnokság által:

az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásuk elismerésül:

az 1. osztályu ezüst vitézségi érem:

Grünauer Péter csendőr cz. őrmesternek, az V. számú csendőrkerületben.

a 2. osztályu ezüst vitézségi érem:

Mogyoróssy István csendőr czimzetesnek, a III. és
Buzogány Lajos csendőr cz. őrmesternek, a IV. számú csendőrkerületben.

a bronz vitézségi érem:

Szamecsán János és
Kristály Ferencz csendőröknek, a II.,
Kiss János V. csendőr cz. őrmesternek, a VI.,
Oszolyi István őrsvezető cz. őrmesternek és
Sulán Géza őrmesternek, a IV.,
Komáromi Miklós őrsvezető cz. őrmesternek, a III. és
Horváth Alajos őrsvezető cz. őrmesternek, a IV.,
Takács Mihály őrsvezető cz. őrmesternek a VIII. és
Boncz János őrsvezető cz. őrmesternek, a VI. számú csendőrkerületben.

Okirátilag megdicsértettek:

a m. kir. IV. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Matisz Mihály őrsvezető cz. őrmester, Balácsi Gyergely és Székely István csendőrök a háboru folyama alatt, a hadrakelt sereg érdekében kifejtett buzgó tevékenységük és odaadó szorgalmuk által elért hasznos szolgálataikért.

a m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Házy János járásőrmester, Szekeres Boldizsár, Szersa János, Gombolai János, Dezső Demeter, Varga Antal és Gólyán József őrsvezető cz. őrmesterek, egy a Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye területén garázdálkodott tolvajszövetkezet tagjainak kinyomozása és a bűnjelek beszerzése körül tanusított leleményes, körültekintő és fáradságot nem ismerő buzgalmukért.

Horváth Mátyás, Palóczki József, Szabó József II., Joó Sámuel, Papp Tivadar II., Heinzelmann Gyula, Kovács István VI., Valuska Imre, Fazekas József, Szalai Károly, Sörös János, Németh János III., Finta Ferencz, Baranyai György, Sipeki István, Kiss László

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztése.

Előlegek értékpapirokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 2.000,000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyeznek el intézetünknel, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk. (A tőkeamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetét után, melynél a betevő az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem köti, 5¹/₄% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkeamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapirokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett. Utalványok, intézvények és chequek beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával.

Vesztünk és eladunk értékpapirokat, idegen pénzeket.

I., csendőr cz. őrmesterek, Lilik Mihály, Szarka István, Gála István csendőrök, Bódi Károly és Jék Ferencz id. nyugállományu csendőrök, egy a Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye területén garázdálkodott tolvajszövetkezet tagjainak nyomozása és a bűnjelek beszerzése körül kifejtett eredményes tevékenységükért és fáradhatatlan buzgalmukért.

Előléptettek:

őrmesterré:

a következő őrsvezető czimzetes őrmesterek:

1915. évi deczember hó 8-ával:

Román Mihály, IV. számú és

1915. évi deczember hó 14-ével:

Szőcs Dénes, I. számú csendőrkerületbeli őrsvezető cz. őrmesterek.

1916. évi január hó 1-ével:

Veres József II., a II. számú csendőrkerületben.

őrsvezető cz. őrmesterré:

1915. évi deczember hó 14-ével:

Szász Ferencz, IV. számú csendőrkerületbeli csendőr cz. őrmester.

csendőr cz. őrmesterré:

a következő csendőrök:

1915. évi deczember hó 8-ával:

Berhész Pál, IV. számú csendőrkerületbeli csendőr.

1915. évi deczember hó 14-ével

Csöngető Lajos a VI.,

1915. évi deczember hó 20-ával:

Farkas József II., Keller Lajos, Macskás Tivadar, Márton György, Mesity Demeter, Nagy Albert, Szűcs Mihály II., Tasnádi István, Tövisi István és Orbán Ferencz, a II., Szegh Imre a VI.;

1915. évi deczember hó 25-ével:

Ludics Pál, Vas János I., Herló Gergely, Kosztrics Ferencz, Tóth János II., Horvát Gábor, Sebik Ferencz, Tóth János III., Pomozi István, Kisfalvi Mihály, Kosztolánczi Imre, Marton Pál, Frank János, Tóth József, Gamauf Sámuel, Jakabfi István, Molnár András, Almási Sándor, Makár Gábor, Varga István, Króhner Ferencz, Kraft József, Ozel Ferencz, Fűzi József, Pál Mihály, Kálovics György, Horváth József, Buezkó Ferencz, Kiss János IV., Németh József VIII., Oszkai Gábor, Rózsás János, Lits Ferencz, Belisz Mihály, Finta József, Mátrác József, Koloszar Ferencz, Boros Pál, Viszt István, Tóth Sándor III., Kiss József VI., Baksa Imre, Krausz György, Sevela Sándor, Márkus Károly, Dezső Ferencz

II., Györkös József, Varga József VI., Németh János II., Bogics Zsigmond, Tóth Sándor V., Teplán Márton, Molnár Ferencz I., Farkas István, Horváth József IV., Molnár Lajos, Laki József, Milkovics István, Neágu Demeter, Buczur Miklós, Ulrich Vendel, Kereszturi Gyula, Juhász György, Baráth Imre, Skoda György, Vörös István, Kovács János V., Váczi Antal, Kőműves József, Nagy Gábor, Varga József VII., Pethó János, Németh Mihály III., Gálos János, Nagy Lajos, Szilasi István, Beke János, Tóth József V., Szegedi János, Szabó György II., Kernya István, Páti József, Tarr Sándor, Molnár József I., Varga József, Boda Rezső, Lóki János, Zana-Gál Imre, Józsa István, Hart János, Mészáros János, Kelemen Sándor, Gulyás Károly, Hornik András, Horváth József III., Gazdig József, Riklik Sándor, Dénes Lajos, Levák György, Magulár Fülöp, Almási József, Markó István, Pekker János, Hóbor Mihály, Urbán Lajos, Puskás István, Gerencsér Pál, Kurucz János, Molnár István I., Pesti György, Prisznyák Boldizsár, Odri Sándor, Fischer Károly, Bellavits Kálmán, Pálfi Lajos, Andór József, Nemes György, Balka János, Molnár Gyula, Haszán István, Kéri Pál, Szili János, Vass József, Baranyai János I., Knorr Sándor, Kimpán János, László István, Valkó István, Horváth József XVI., Juhász Lajos, Toplak Ferencz és Nádasdi Sándor, a VI., végül:

1916. évi január hó 1-ével:

Nagy Pál I., a II. számú csendőrkerületben.

SZÁNTÓ JÓZSEF

gépáruháza 17 év óta létezik Szegeden, a városi bérpalotában

Képes nagy ár-
jegyzékem dij-
talanul küldöm.

Képes nagy ár-
jegyzékem dij-
talanul küldöm.

Egyedül nálam kaphatók a Helical, Premier, Postielon, Britania, Eska és saját összeállítású legkedveltebb hegyikerékpárok. E gépekből hadseregünk részére is szállítottam. Pathé tünétküli beszélőgépek, lemezek és varrógépek óriási választékban, kedvező részletfizetésre is.

Várnay és Fia, Budapest, VI., Gyár-utcza 26.

Nyomtatványok
Sapkák
Keztyük
Kardbojt
Celluloid kezelő és
nyakkravaló
Czipőkrém
Fegyverzár
Borotváló készlet
6, 10 és 20 éves
szolgálati kereszt
stb. stb.

Nagyvárad, Ralikovszki-ut 24. Szeged, Kárász-u. 9.

A háboru okozta személyzet hiány miatt egyelőre csak **szegedi főüzletünk**-ből intézzük el a postai küldeményünket, azért a megrendeléseket, **Szeged, Kárász-u. 9.** czimezni kérjük.